

MODERNIOJI KLASIKA

Henriko Nagio ketvirtoji knyga

KAZYS BRADČNAS, Baltimore, Md.

Enciklopedijos žodis

Ketvirtoji Henriko Nagio poezijos knyga „Mėlynas sniegas“ jau išėjo, liudydama tiek paties autoriaus, tiek visos laisvojo pasaulio lietuvių literatūros gyvastumą. Šia proga gal vienas kitas smalsesnis skaitytojas atsivers Lietuvių Enciklopediją pasižiūrėti, kas ir kaip apie Nagį ten pasakyta. Pakartotinai tą padariau ir aš pats.

Iš viso to enciklopedinio aptarimo bene labiausia akcentuotas šitas sakinytis: „Pirmi Nagio eilėraščiai, pasirodę 1938 „Ateityje“ ir „N. Romuovoje“, yra reikšmingi kaip viena pačių pirmųjų pastangų atsiskirti tradicinės eilėdaros ir atskleisti naują savo kartos tematinę terena“.

Šiais žodžiais pasakoma labai reikšmingas poeto įvertinimas, laikant jį vienu pirmųjų moderniosios poezijos pionierių mūsų literatūroje.

Laiko dančiui neįkandami

Kiekvienam, ieškančiam ko nors naujo mene, muzikoje ar literatūroje, manau, teko pajusti, kaip yra sunku atspėti nuo įsigyvenusios tradicijos, kaip nelengva išarti naują žodį, o dar sunkiau rasti žmonių, kurie tą žodį suprastų. Bet kurie šitai padaryti ryžtasi, turėdami pakankamai drąsos ir talento, tie ir palieka laiko dantims nesugrauziami, tie ir žymi amžių būvyje daugiavarsius savo tautos kultūrinius klotus.

Ir Čiurlionis, ir Petavičius, ir Maironis, ir Aistis savam laikui buvo šitoki avangardistai. Bet kiekviena naujovė laiko slinktyje virsta tradicija. Tada ateina antrieji Čiurlioniai, Petavičiai, antrieji Maironiai ir Brazdžioniai. Tik tuos antruosius metai taip ir nusineša užmarštin. Išlieka vien pirmieji. O tarp tokių išliekančiųjų, neabejoju, stovi ir Henrikas Nagys.

Prie realizmo ir simbolizmo tvirtovių

Labai gyvai atsimenu pirmuosius Nagio eilėraščius periodinėje spaudoje. Visi mes ano meto gimnazijų ir universitetų literatai jautėme, kad reikia mūsų poezijai ko nors naujo, kad rašymas nusižiūrėtų į anų dienų laureatus bus lygus saviudybei.

Aname antrajame nepriklausomybės dešimtmetyje jau turėjome Lietuvoje moderniąją tapybą, modernią skulptūrą ir grafiką, net modernius kompozitorius, tik literatūros vėliavos buvo įsimeigosios realizmo ir simbolizmo tvirtovėse, iš kurių nei atgal, nei pirmyn.

Tuo laiku pasirodęs visai neįprasto braižo Henriko Nagio eilėraščiai literatūrinio jaunimo buvo iš karto pasigauti, įvertinti ir suprasti. Dar ir dabar atmintyje man skamba anų dienų Nagio posnių nuotrupos:

Per drumstą dangų atskrenda
[paklydęs paukštis
ir sunkiai supa išstančius
[sparnus...]

Arba toks nelauktai naujas kalėdinis temos išsakymas:

...Tokia didžiulė buvo ta naktis,
[tis]

Bet Vaiko akys buvo dar didesnės:
[dėsnės:]

ir tokios naktys — kaip žuvis gelmėn — jose paskęsta.

Nepakeičiamas savasis veidas

Dabartinė poeto ketvirtoji knyga „Mėlynas sniegas“ pasirodė maždaug po 23 metų nuo anų pirmųjų eilėraščių atspaudinimo. Savaiame yra įdomu: ar poetas likęs tas pats, ar neatpažįstamai pasikeitęs, ar nurišęs tradicijoje, ar dar vis avangarde?

Šiuos klausimus keliant, jaučiu tam tikrą mūsų kritikos ir pavienių poezijos mylėtojų norą, kad su kiekvienu rinkiniu poetai būtų visiškai kiti, lyg naujai gimę. Trokštama negalimo. Kiekvienas tikras kūrėjas

Henrikas Nagys

turi nebeatsikratomą savąjį veidą, nepakeičiamą su kiekviena nauja knyga. Visiškai nauju veidu kiekvieną kartą pasirodyti gali tik tas, kas savojo veido visai ir neturi. O savojo veido neturėjimas literatūroje reiškia absoliutinį nulį. Nagys savąjį veidą turi. Ir visose knygose jis ryškiai atpažįstamas.

Pamėgtos temos

Tie nagiški eilėraščių bruožai kartais per klaidą gali būti palaikomi tam tikro sustingimo žyme. Tikrąjį kiekvienoje knygoje Nagys yra ir tas pats, ir ne tas pats. Tas pats — pamėgtose savo temose, prie kurių jis nuolat ir nuolat grįžta: jaunystės apoteozė, kova su kasdienybės rutina, vienvatė, mirtis, prometėjizmas, tobulesnio gyvenimo ilgesys, visa šiandieninio žmogaus tragika, gimtosios žemės paveikslai ir jos liikiminis pulsas. Ne tas pats — ankstesnio, jausminio, o vėliau klasiškojo eilėraščio atbaigtumo prasme, ne tas pats — ankstesnio romantiškai patosiško ir daugiausiai atsitiktinio, o vėliau monumentaliai paprasto ir kristaliniai išieskoto žodžio prasme.

Pastarajai poeto knygai yra labai charakteringa ši klasiškai atbaigta eilėraščio statyba. Gal paklauskite: tai kaip čia dabar — klasikas Nagys ar modernistas? Nenustebkite — po dvidešimt metų pastangų ir kovos už pripažinimą šiandien ir mūsų modernioji poezija jau gali turėti savąjį klasiką. Ir jos labai apstu šiandieninėje Nagio kūryboje.

Apie tą patį, bet kitaip

O kaip tose pačiose temose Nagys gali klasiškai atsiviežinti, rodo paskutiniosios knygose keturi eilėraščiai (Vasaros, Rudens, Žiemos, Pavasariai), kai juos lygini su „Lapkričio naktį“ rinkinio tokio pat pobūdžio keturiais eilėraščiais (Žiema, Pavasaris, Vasara, Saulėtas ruduo lygumose).

Anuose, seniau parašytuose, gal randa daugiau tiesioginio jausmo, daugiau intymaus

Henrikas Nagys

1956 METŲ RUDUO

Budapesto baladė

Imre, ar tu tu stovėjai
(vienplaukis berniukas moksleivio mūline ir vaiko akim)
ant poeto paminklo pakopų tą nepaprastą spalio vakarą
ir šaukė į mirtiną tylą virš neužmatomos jūros galvų,
užkims nuo tėviškes tyrų ir drungno Dunojaus vėjo
ir jauno kraujo plakimo:
„Kelkite, vengrai, tėvynės šaukia jus!
Laikas atėjo! Dabar arba niekadosis!
Visų vengrų Dievo vardu mes prisiekiam, prisiekiam
niekad daugiau nebūti vergais!“
Ar tai tu kartojai, Imre, kartu vėliau su minia
ir žeme, ir vėju, ir vandeniui šitą karčių laisvės priesaiką?

Imre, ar tu rašėi
(krauju — kokia patetika! — savo jaunų šiltų krauju)
nuo pirmojo rudens šalčio sugrūbusia, peršauta plaukta
raudonom ir tiesiom raidėm ant balto krantinės mūro,
kad matytų visi: žingeidūs, bailiai, savičiai ir prieštai,
didžiulėm raidėm sukrečėjusi šauksmą: Mirtis pavergėjams!
Mano žemė gyva per amžius!

Imre, ar tu užklojai
savo širdį kėlia mūline (ir vėliava, iš kurios tavo draugo ranka
išpiovė — kaip vož — gėdingą vergijos žvaigždę) liesą, išstusų
kūną, geltonus padriukus plaukus savo sesers,
ir padėjai žodžius ant gatvės grindinio, sudrauskyto
tančių vikšrų:
Miegok ramiai, maža Budapesto mergaitė,
tavo mirtis nebūvo veltui...

Imre, ar tu parašėi
siaurojo popierinėje juostelėje
mums amos nepamirštamus sakinius
iš anapus nakties, iš miesto mirties konvulsijų
(dundant juodai neviltingi kanonadai... žvilga Dunojus
po tiltais tuščiais... ir durtuvai... siauros mongolų akys...)
Imre, ar tu mums rašėi
iš anos paskutinės, baisios, nemirtingos nakties:
„Dieve, išgelbėk Vengriją.
Dieve, išgelbėk mūsų sielas.
Sudiev, draugai...“?

AKMENYS

Pilki uolų kauburėliai liepsnojančio dykumoj —
banda senų dramblių, nužaižytų vėjo, lietaus...
Raudona jūra išklojo vergus ir karaliai karaliais.
Nuo palmių žiūrį paukščiai drėgnom, deimantinėm akim.
Opalų ir aukso skalauja upeliai nepaliesiti.

Iš kieto titnago trykšta, eremito lazdos užgauta,
šalčio versmė: išbalė mėnulio akmenys,
Egipto sfinksai, Kartaginos mūrai, Eufrato krantinės,
ledyno gaidynių kirviai, mudailinto marmoro kaukės,
dievai ir atletai Praksitelio ir Michelangelo, liūdnos
figūros sintetinio akmenio prarasto rojaus vaikų.

Žeruoja žeručiai žvyrmo atokaitoj, vaiko rankoj.
Genėzės uola sturupėjo. Nuėjo į mėlyną rieką
Kalnai. Siluetų lengvutė linija virpa ir tirpsta
akratyji. Karštas Afrikos vėjas supa masivių
ir drumzliną amfiteatro užuolaidą. Smiltys užpuštė
ir rojų, ir paukštį, ir angelą brangakmenio akim.

(Iš naujos knygos „Mėlynas sniegas“)

santykio su aprašomais daiktai, daugiau sentimentalios nuotaikos. Tačiau žodis netapus, pabertas nevienodo dydžio padrikose posmuose, eilėraščiai jaučiamai ištęsti. Tuo tarpu „Mėlynam sniege“ jų giminaičiai galbūt turi mažiau to vandenio jausmo, o daugiau epikos rimties, bet žodis ir visis kitos poetinės priemonės bei įvaidžias išieškoti iki tobulumo. Kiekvienas paskutiniojo ketvertuko eilėraštis yra lygiai keturiapasmis, kiekvienas posmas trijų eilučių.

Analogiškai galėtume lyginti ir daugiau ankstesniųjų ir vėlesniųjų eilėraščių, ir vis matytume, kaip poetas yra tas pats ir ne tas pats.

Mirties dvelkinas

Sakysim, originaliai nagiškoji mirties tema. Ankstesnius eilėraščius mirtis buvo taip savaime suprantama neišvengiamybė, kad dėl jos nebuvo reikiama net kokios ypatingos tragikos:

Tylūs karstai, balto ažuolo [lopsių],
gera jumyse bus kartą už [migt...]

„Lapkričio naktys“, 100 psl.)

„Mėlynam sniege“ mirties tema visumoje užima daug ryškesnę vietą kaip ankstesniųjų rinkiniuose. Ir jos pobūdis lyg ir pasikeitęs, perpildytas šurpūs drebulo ir begalinės įtampos tarp šiapus ir anapus. „Pastoralė“ (25 psl.), „Atsiveikimimas“ (83 psl.) ir „Imago mortis“ (39 psl.) yra ryškiausi šios temos pavyzdžiai.

Lig šią mūsų poezijoje mirtis vis būdavo kažkaip lietuviška: lietuviškoji pirkioj, su artimųjų raudomis, su paskutine kelione į kaimo ar parapijos kapines, su žemės baidėjimu į karstą. Nagys gi akivaizdžiai žionykščių laidojimo papročių sukurė

mūsųose visai naują, groteskinį, bet tuo pačiu dar šurpulingesnį mirties dvelkimą:

Juodi valdininkai mirties sa [lionuose
vaškuoja laiptus į rūsi:
slidus tebūna kritimas į tam- [sa...]

(„Imago mortis“, 39 psl.)

Kiek šioje temoje Nagys yra įvairus ir išradingas, labai ryškiai rodo ir kitas minėtas eilėraštis „Pastoralė“. Čia mirtis eilėraštyje tiesiogiai visai nėra suminėta. Eilėraščio slinkties scenoje ji visai nepasirodo. Prieš skaitytojo akis tik prabėga visas žmogaus gyvenimas nuo jaunystės ligi artėjančios senatvės. Tačiau ir laimingose jaunystės metuose kažkur toli už ežero girdisi dalgio plakimas. Dienos kaitroje (suprasliuz — gyvenimo išsiskleidime) tas plakimas girdimas jau arčiau — anapus sodo. Gi, perkopus gyvenimo dienovidį, šurpūs dalgio plakimas girdisi čia pat — tik už gyvatvorės. Lyg Beethoveno simfonijos grąsus likimo pirštas eilėraštyje pasikartojančiai aidi dalgio plakimas — tikrumeje pati mirtis.

Pirmąpradžiai elementai

Ilgiau čia staptelėjus prie mirties temos, gali susidaryti įspūdis, kad Nagys yra daugiau gyvybės ir gyvenimą naikinančių pradų dainius. Toli gražu taip nėra. Dar daugiau — jis yra mūsų žmogiškąją būtį palaikančiųjų elementų poetas. Ugnys, lietus, vėjai ir vandenys visur jo poezijoje prasiveržia galingu, mirtį ir nebūtį neigiančiu sriautu:

Dykumų smėly atsiveria žemės akis — žydra oazė.
Girių gūžioj glūdumoje ima [juoktis verdėnė].
Pro kietą klintį prasimuša [Geizerio strūklės].

(„Vandenys“, 59 psl.)

Autoriaus santykis su visais šiais gamtos elementais nėra toks atšiauriai priešiškas, kaip dažnai jaučiama germaniškų tautų kūryboje, nėra jis toks romantiškai išsilięjęs begalinės platybės, kaip slavų, ypač rusų poezijoje. Nagio ir pirmąpradžiai elementų santykis yra artimesnis šv. Pranciškaus santykiui su gamta, kur saulę, (Nufelta 17 psl.)

KULTŪRINĖ KRONIKA

● Fabijonas Gudas, laikraštinko Prano ir Ursulės (Gurklutės) Gudu sūnus, dėstas Louisianos Valst. universitete, suredagavo antologiją: „Extrasensory Perception“, kur dėstoma apie pažinimą ne pojūčių keliu. Išleido Ch. Scribner's Sons bendrovė New Yorke. Tai savotiška antologija ekstrastorinės percepcijos klausimu, sudaryta iš raštų, kurie laikyti šaltiniais šiai problemai spręsti. Panaudotos ištraukos iš raštų I. Mather, Pr. Bacon, J. Glanvill, M. Faraday, Th. H. Huxley, B. F. Westcott, M. Twain, W. James, J. Jastrow, B. F. Skinner, Cl. Leuba, J. B. Rhine, D. H. Pope, H. Ehrenwald, R. Toulless, S. Soal, C. Broad, C. Joad, J. Rhine, C. Ducasse, E. Boring, N. Rashedvsky. Paličiami tokie klausimai, kaip telepatija, aiškiaregystė, dabarties parapsichologija, modernieji eksperimentai telepatijoje. Tiems reiškiniams ieškoma natūralaus išaiškinimo, nesiremiant atgamtinėjim būtybėm. Veikalas skirtas klausimo studijoms, kuriems originalūs veikalai sunkiau prieinami ir atitinkamas vietas suvesti užimtu perdaug laiko. Knyga turi 141 pusl.

● Prof. Antanas Vasaitis (Vasiliauskas) dirba Washington, federalinių miškų tarnyboje, miškų ekonomikos direktorijoje, kaip miškininkystės tyrėjas. Jo žmona tyrimų asistentė Maryland universitete, Agromijos fakultete, Paukštininkystės skyriuje. Vienas jų sūnus Maryland universitete studijuoja literatūrą, kitas — Wisconsin universitete — inžineriją.

● Lietuvos skyrius tarptautinėje parodoje. Ravenoje, Italijoje, buvo suruošta „Persekiojamos Bažnyčios paroda“, kurioje PLB Italijos L. b-nės p-ko kun. V. Mincevičiaus rūpesčiu buvo įrengtas ir Lietuvos skyrius. Paroda vėliau bus siunčiama į kitus Italijos miestus.

● Arch. V. Petrušis, tris mėnesius išdirbęs Indijoje, kad kuriam laikui grįžo į Torontą, kur gyvena jo tėvai.

● Apie Lietuvos mokslininkus. Anglų kalba išleista „Who's Who in Soviet Science and Technology“. Šis bibliografinis leidinys sudarytas siekiant supažindinti Amerikos visuomenę su tebegyvenančiais Sovietų mokslininkais ir technikais. Įdomu pastebėti, kad jame tarp 1,000 išvardintų mokslininkų yra ir 11 lietuviškų pavardžių: Kazimieras Baršauskas, fizikas, Kauno Politechnikos instituto direktorius; Povilas Brazdžiūnas, fizikas, Kauno ir Vilniaus universitetų profesorius bei Fizikos ir Matematikos instituto narys; Jonas Jaunickis, fizinis chemikas, Kauno Politechnikos instituto profesorius; Adolfas Jutšis, fizikas, Fizikos ir Matematikos Instituto direktorius; Tadas Ivanauskas, zoologas, ornitologas, Vilniaus universiteto profesorius; Jonas Kriščiūnas, agronomas, Lietuvos Agrikultūros akademijos dekanas, Vlado Lašas, fiziologas, Kauno Medicinos instituto profesorius; Juozas Matulis, chemikas; Pranas Mažulis, ginekologas, Kauno Medicinos instituto obstetrikos ir ginekologijos katedros dekanas; Antanas Purėnas, chemikas, Kauno Politechnikos instituto profesorius; Pranciškus Šivickis, zoologas, Lietuvos Biologijos instituto profesorius. Pažymėtina, kad prof. Šivickis savo laiką yra lankęs Valparaiso, Missourio ir Chicago universitetus ir yra dėstęs zoologiją Manilos universitete Filipinuose. (E. V.)

● Nauji dail. V. Petavičiaus darbai. Aldona ir Adolfas Markeliai savo bute Ciceroje pradėję savaitgalį buvo surengę dail. Viktoro Petavičiaus kūrinių parodėlę. Keliuose kamburiuose buvo išstatyta apie 30 naujų dail. Petavičiaus darbų — daugumoje stiklo ir akmenėlių mozaikos.

Dail. Petavičius, kuris neseniai buvo nupiešęs dekoracijas Dainavos meno ansamblio sukaktuviniam koncertui ir susilaukęs prištaraujančių jų įvertinimų, visad ieško naujų išraiškos būdų. Todėl ir šioje parodėlėje buvo galima matyti daug jo kūrybiško nesustingimo apraiškų, kurias jis moka savaimingai apvaldyti. Tai dailininkas, kuris turi ir gali daug ką pasakyti.

Šią parodėlę apalnkė gražus kūrėjas dail. Petavičiaus kūrybos gerbėjų, kurių tarpe yra ir patys jos rengėjai. Aldona ir Adolfas Markeliai meno mėgėjams suteikė retą progą pasižiūrėti vieno iš stipresniųjų mūsų dailės atstovų kūrybą, iš to nesiekiant sau asmeniškų naudų. Jiems už tai priklauso padėka. Parodėlė bus atidara dar ir sekmadienį; adresas 1636 S. 48 Ct. (E. S.)

● Tadas Mickus iš Hartford, Conn., perkeltas į Grand Rapids, Mich., ir dabar dirba Lear bendrovėje kaip direktorių savitacinės raketinių lėktuvų navigacijos vieno projekto JAV laivynui. Tai didelis keletos dešimtų milijonų dolerių projektas. Būdamas gerai susipažinęs su įdomia raketų sritimi, savo patirimi jis kartkartėmis pasi-dalins su „Draugo“ skaitytojais.

● Arch. Arvydas Barzdukas, turis tarnybą Washington, ruošia projektus seserų koplyčiai, seserų ir administracijos patalpoms Dainavos stovykloje.

Aušros Vartų Gailėtingoji Motina

MŪSŲ KALBA

RED. DR. PR. SKARDZIUS

Laikraštinės kalbos dalykai

Mes dažnai pasnekame apie lietuvių išlaikymą, apie mūsų gimtosios kalbos reikšmę lietuvių, apie reikalingą rūpinimąsi mūsų gimtąja kalba ir kt., bet praktikoje dažnai visas tas šnekas ir rūpesčius nuleidžiame niekais, pamirštame mūsų kalbos kultūrą, jos puoselėjimą ir leidžiame jai lengvai keroti visokioms piktžolėms.

Skaitydamas mūsų lietuviškus laikraščius, kartais susiduriu su tokiais pavišiais, kuriuos skaitytojai vis mažiau daro besuprantamos. Štai keli pavyzdžiai: AP korespondentas, lankėsi Maskvoje ir be visų trūkumų užakcentavo, kad ten trūksta mėsos; Jugoslavijos diktatorius Tito rugsėjo mėn. atvyks Brazilijon su oficialiu vizitu; buvęs prez. Eisenhoweris duos spaudos konferenciją; jeigu iš mano straipsnio toks išpūdis būtų kam susidaręs, tai jis nebūtų mano norėtas išpūdis; savo laiško pabaigoje Jūs paduodate užuominą, kodėl "Draugas" nepaminė dr. Šliūpo 100 metų sukakties ir tt. Argi šios rūšies sakiniai yra pa prasti, žmoniški, lengvai skaitytoms suprantami? Tai didžiulė abejotina. Štai, skaitydami pirmąjį sakinį, galėtume suprasti: AP korespondentas, lankėsi Maskvoje, galėjo lengvai, be jokių trūkumų, užakcentuoti, kad ten trūksta mėsos. Bet galima ir taip sam-

protauti: AP korespondentas lankėsi Maskvoje ir pabrėžė, kad ten, be ko kita, trūksta ir mėsos, arba: šalia kitų ten trūksta mėsos. Atrodo, šis pastarasis supratimas yra artimesnis tiesai.

Jugoslavijos diktatorius Titas atvyks Brazilijon oficialaus vizito (plg jis išvyko ilgesnių atostogų; Dainavos choras išvyks gastrolių arba gastroliuoti; darbininkai nuėjo po gulio; tuojau eisime pietų, arba pietauti; moteriškė išėjo išpažinties ir kt.), ne su oficialiu vizitu, lyg su piktų sumanymu ar pn.

Gana keistas posakis yra duoti konferenciją arba paduoti užuominą; vargu kas begalėtų dirbtinai šnektėti. Buvęs prez. Eisenhoweris gali sukviesti, sušaukti, surengti, padaryti, bet ne duoti spaudos konferenciją, nes neaišku, kam ir kaip jis tai galėtų duoti. Taip pat ir Jūs savo laiško pabaigoje lengvai galite užsiminti (arba padaryti užuominą), kodėl "Draugas" nepaminė dr. Šliūpo 100 metų sukakties.

Pagaliau toks išpūdis, jei kam būtų susidaręs iš mano straipsnio, nebūtų mano norimasis; toks išpūdis, susidaręs (arba susidaręs) iš mano straipsnio, nebūtų mano norimas išpūdis; toks išpūdis, susidaręs (arba susidaręs) išpūdis, nebūtų mano norimas išpūdis ar pn.

Būtų gerai, kad mūsų kaikiurie laikraštininkai pasistengtų aiškiau galvoti ir savo mintis reikšti žmoniškai, įmanomiau, taip, kad dar lietuviškai galvotieji tai galėtų lengviau suprasti. Tai būtų didelė mūsų laikraštinės kalbos pažanga.

DAIL. A. VARNO FILMAS

Baigiamas sukurti Chicagoje

Mūsų veterano dailininko, Dabar gi — rudenį jau baigęs prof. Adomo Varno filmas, vaizduojantis jo gyvenimą ir kūrybą, jau susuktas Chicagoje. Dabar vyksta garso pritarkimas ir rudenį jau tikimasi jį turėti visiškai paruoštą demonstravimui. Tas viskas daroma iniciatyva filmų entuziastų šeimos: Valiaus Stasiūnaitis ir jo sū-

Dail. Adomas Varnas (Dail. V. Vaitiekūno pieštas portretas)

naus Vytauto, gyvenančių 725 W. 19 Pl., Chicagoje, tel.: CH 3-3876. Valius Stasiūnaitis yra kilęs iš Vadvirgio, Raseinių apskr. Lietuvoje baigęs eksperimentinę dramos studiją, dirbęs su Une Babickaite, Petrapilio teatro auklėtine, o vėliau — su Juozu Miltiniu, kuris į Lietuvą atnešė vakarų teatro ir filmo kultūros laimėjimų. Du sezonai Valius Stasiūnaitis dirbo Panevėžio Vals. teatre, paskiau — Kauno Jaunimo teatre. Karo metu buvo nublokštas į Viena, kur irgi įstojo ir dirbo teatro studijoje. Vieną subombardavus, persikėlė į Linca, kur lankė konservatoriją, studijuodamas dainavimą. Su šeima 1949 m. atvyko į JAV, ir apsigyveno Chicagoje, dabar dirba prekinių geležinkelio stotyje ir visą lais-

Valius Stasiūnaitis

stas Chicago gatvėse, pažeidė, beieškąs įkvėpimo naujiems savo kūriniams. Tai vėl matome jį Čiurlionio galerijoje, prie savo paveiklų, ir prie portretų, kurie lyginami su čia pat stovintiu "originalu". Dar numatoma įvesti vaizdus iš A. Varno surinkto kryžių albumo.

Vytautas Stasiūnaitis

valaikį pašvenčia lietuviškų filmų gamybą. Geras jo talkininkas yra jo sūnus Vytautas, iš Lietuvos išvykstant jis turėjo 2 metus.

nimo išlaidų susidarys apie \$2,000, neskaitant Stasiūnaitis ligų valandų darbo. Prie jo jie paprastai praleidžia šeštadienius ir sekmadienius, o ir kitomis progomis dažnai prasėdi iki vėlybos nakties. Gi šalia darbo, tenka rūpintis ir lėšų problema.

Lietuviškų šokių ir dainų filmas

Jau baigiama sudaryti programa visam lietuviškų filmų seansui. Iš Los Angeles turima geras filmas lietuviškų šokių ir dainų, atliktų vietos lietuvių šokėjų ir Br. Budriūno vedamo šv. Kazimiero parapijos choro. Filmas pagamintas Etnic studijoje, užtrunka 15 min., su angli kalba duodama paaiškinimu, kurį vykusiai atlieka dainininkė Liucija Piliponytė-Zaikienė.

Stasiūnaitis dar planuoja pagaminti lietuviškų šokių filmą saulėje gamtoje.

Lietuviškų filmų programai bus dar sudarytas filmas iš dabarties Lietuvos vaizdų, panaudojant kritiškų filmuotojų nuotraukas. Jokūbas Stukas jau buvo toks malonus ir pažadėjo nemokamai duoti panaudoti jo Lietuvoje gamintus filmus.

Pieštinis filmas

Pagaliau linksmesnei nuotakai ir patiems mažiausiems yra pagamintas filmas "Algį Trakį užpuola bitės". Jam scenarijų sukūrė Alg. Gustaitis. Fabula labai nesudėtinga: berniukas ir šuniukas užpuola bites. Filmas pieštinis. Vis dėlto Vytautas Stasiūnaitis parodė gražaus sugebėjimo šį filmą ruošiant įvesti humoro ir gyvumo. Šis filmas užtrunka 7 min., bet jam susuktį reikėjo per 5,000 atskirų paveiklų nupiešti. Prie šio žaidinio dirbo ne tik tėvas ir sūnus Stasiūnaitis, bet visa šeima — į talką atėjo abid

vi seserys. Vis tiek įdomu pamatyti pirmą Chicagoje pagamintą lietuvišką pieštinį filmą apie tą Algį Trakį; to filmo dabar pagamintoji entropija dalis yra žymiai geresnė už pirmąją.

Reikia labai pasidžiaugti Valiaus ir Vytauto Stasiūnaitis ryžtu ir pasišventimu. Jų pastangos vertos dėmesio ir paramos. Ateinančią žiemą jau jie rengiasi aplankyti lietuvių parngimus su lietuviškais filmais.

— J. Pr.

Kad gyvenimas būtų pakenčiamas, reikia prisipriesti prie dviejų dalykų: prie blogo oro ir prie žmonių neteisingumo.

Chamfort

vi seserys. Vis tiek įdomu pamatyti pirmą Chicagoje pagamintą lietuvišką pieštinį filmą apie tą Algį Trakį; to filmo dabar pagamintoji entropija dalis yra žymiai geresnė už pirmąją.

Reikia labai pasidžiaugti Valiaus ir Vytauto Stasiūnaitis ryžtu ir pasišventimu. Jų pastangos vertos dėmesio ir paramos. Ateinančią žiemą jau jie rengiasi aplankyti lietuvių parngimus su lietuviškais filmais.

— J. Pr.

Kad gyvenimas būtų pakenčiamas, reikia prisipriesti prie dviejų dalykų: prie blogo oro ir prie žmonių neteisingumo.

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

Chamfort

DR. MARIJA LINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

2817 West 71st Street

Telefonas HE 6-3545

(OFISO IR REZ.)

VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

Tel. ofiso FR 6-7775, rez. FR 6-4328

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS

2858 West 63rd St.

Val.: pirmadienį ir ketvirtadienį 1-4 p. p.

antradienį ir penktadienį 6-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR. 6-9801

DR. J. MESKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

spec. vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave. kampas)

Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.

Seštadienį: 9 v. r. — iki 2 p. p.

Trečiadienį uždaryta.

DR. JONAS V. MILERIS

NERVŲ IR SMEGULIŲ LIGOS

5490 So. Kedzie Ave.

PAGAL SUSITARIMĄ

Tel. HE 4-1562

Skambinti 2 iki 9 val. popiet kasdien

na. Išskyrus trečiadienį.

DR. JULIJA MONSTAVICIUS

GYDYTOJA-CHIRURGE

Vidaus ligos

10748 S. Michigan, Chicago 28, IL

Telef. ofiso: Pullman 5-8768

Namų: BEverly 5-3946

Pirm val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.

Seštadienį: 1-4 v. p. p. Trečiadienį — uždaryta

Tel. ofiso VI 2-1484, Rez. RE 7-8815

DR. ALBINA PRUNSKIS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

3259 South Halsted Street

Val. kasdien: 3-7 p. p.; Seštadienį: 2-4

val. Trečiadienį uždaryta.

Ofiso telefonas — Bishop 7-2528

DR. AL. RAKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4342 Archer Avenue

(Kampas: Kedzie ir Archer)

VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val. v. v.

Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta

DR. ZIGMAS RUDAITIS

2745 West 69th Street

Spec. ORTHOPEDINIS LIGOS

Priešais šv. Kryžiaus ligoninę

VAL.: Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį

nuo 9 iki 11 ryto ir nuo 6-8 val. v.

Seštadienį: nuo 2-4. Trečiadienį ir

kitu laiku susitarimo telefonu.

Tel. REPUBLIC 7-2388

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

Tikrina akis ir prietaisus akims

keičia stiklus ir rėmus

4455 S. California Ave. VA 7-7281

Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį uždaryta. Seštadienį 10 v. r. iki 2 p. p.)

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Naujas adresas: 4255 W. 63rd St

Ofiso tel. REpublic 6-6617

REz. tel. GROvehill 6-6617

Valandos: 1-3 p. m. ir 4-8 p. m.

Penktadienį: 1-3 p. m.

Trečiadienį ir seštadienį pagal sutartį

Ofiso telefonas: 4-3886

Rez. tel. WAlbrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1724 West 47th Street

(Bendra praktika ir specialios

chirurgijos)

(Kampas: 47th ir S. Howard)

Val.: nuo 2 iki 4 val. ir 6 iki 8 v. v.

Seštadienį: nuo 2 iki 6 val. Iškylų sek.

Tel. ofiso TO 3-0886

Rez. tel. GA 6-0646

DR. FL. TALLAT-KELPSA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Spec. chirurginės ligos

5002 West 16th Street, Cicero, IL

Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.

Seštadienį: 1-4 p. p. Kitu laiku tik trečiadienį susitarus.

Tel. ofiso HE 4-3132, rez. GI 6-6198

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 West 71st Street

(71st ir So. Campbell Ave.)

Val.: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį

nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.

DR. A. VALIS-LABOKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2524 West 69th Street

Specializacija: AKUSERIJA ir MOTERŲ LIGOS

Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. v. v.

Seštadienį: nuo 1-4 val. popiet

Trečiadienį uždaryta

Tel. PROspect 6-9408

DR. ONA VASKEVIČIUS

(VAKARAS)

GYDYTOJA IR CHIRURGE

6248 South Kedzie Ave.

Ofiso val. kasdien: 1-4; 6-8

Mūsų Mokslo akademijos suvažiavimas

Pasikalbėjimas su jį organizuojančio Chicago židinio
pirm. P. Maldeikiu

Po įvairius kontinentus pasiklidusios katalikų mokslo akademijos ruošiasi rugs. 3-4 dienomis susiburti bendriems lietuvių dvasios kultūros svarstymams uždavinams į Chicago. Tam suvažiavimui jau stropiai ruošiamasi. Norėdami plačiau mūsų skaitytojus apie tą neeilinį įvykį informuoti, su eile klausimų kreipėmės į Liet. Katalikų Mokslo akademijos Chicago židinio pirmininką, žinomą pedagogą, Petrą Maldeikį, kurio dūtotis atsakymus čia ir spausdiname:

— Kaip dažnai šaukiami Liet. Katalikų Mokslo akademijos suvažiavimai?

— Lietuvoje akademijos suvažiavimai buvo sukišiami kas treji metai, ir iki 1940 metų jų įvyko trys. Atsikūrus akademijai išeivijoje, 1957 m. Romoje buvo suauktas ketvirtas suvažiavimas. Dabar ruošiamasis Chicagoje bus jau penktas iš eilės.

— Kas pavedė Chicago židiniui ruošti suvažiavimą?

— Akademijos suvažiavimų šaukimo iniciatyva, suprantama, priklausė jos centro valdybai. Dalyvaudamas paskutiniame suvažiavime Romoje, inž. A. Rudis pasiūlė sekantį suvažiavimą šaukti Chicagoje. Centro valdyba tą pasiūlymą priėmė, ir 1958 m. jos pirmininkas J. E. vysk. V. Padolskis, lankdamasis Chicagoje, pavedė čia veikiančiam židiniui rūpintis 1960 metų suvažiavimo organizavimu. Kadangi praėjusiais metais čia buvo šaukiamas atšaitininkų kongresas ir Europoje eucharistinis kongresas, akademijos suvažiavimas buvo nukeltas į šiuos metus.

— Kaip seniai vyksta suvažiavimo ruošimas?

— Židinys formalų suvažiavimo projektą iš centro valdybos gavo 1959 metų kovo mėnesį ir nuo to meto prasidėjo suvažiavimo programos ruošimas bei kitų jo darbų planavimas, kiek vėliau ir pranešimų - pasikaitininkų kvietimas.

— Kaip vyksta finansinis suvažiavimo organizavimas?

— Stambiausia finansinė parama suvažiavimui gauta iš Marijos ir Antano Rudžių, kunigo J. Karaliaus ir prel. Pr. Juro. Taip pat stambiomis sumomis (po 100 dol.) suvažiavimą yra parėmę prelatai klebonai Ig. Albavičius, J. Balkūnas, A. Martinkus ir J. Paškus, kun. dr. P. Čelėšius ir dr. J. Meškutskas. Mažesniomis sumomis gauta daug iš daugelio kitų kunigų ir pasauliečių katalikų, kurių prisidėjimas įgalina suorganizuoti patį suvažiavimą.

— Kokį tikslą turi akademijos suvažiavimai?

— Kaip mokslo akademijos suvažiavimai turi tikslą išsiaiškinti aktualiausias savo meto mokslo problemas ir jų santykius su katalikiška pasaulėžiūra.

— Kokia yra vedamoji šio suvažiavimo idėja?

— Šio suvažiavimo vedamoji idėja yra krikščioniškosios kultūros padėtis ir uždaviniai

šiuo amžiuje. Ta tema bus ir pagrindinė paskaita. Ją skaitys iš Sveicarijos atvykęs prof. J. Eretas, kuriam kelionę apmoka ir jį čia jo viešėjimo metu globoja p. p. Rudžiai.

— Kaip yra organizuota visa kita suvažiavimo programa?

— Suvažiavimo dienas užpildo moksliniai pranešimai, kurių trys bus visumos posėdžiuose, o per dvidešimt atskirų mokslų sekcijų posėdžiuose.

Prof. Stasys Šalkauskis, vienas iš Liet. Katalikų Mokslo akademijos šulų; atnešantis antradienį sueina 75 m. nuo jo gimimo (buvo gimęs 1886 m. geg. 16 d.)

— Kaip bus sutalpinama tiek daug pranešimų dviejų dienų laikotarpyje?

— Laiką taupant, numatoma daryti lygiagrečiai bent dviejų sekcijų posėdžius tuo pat metu.

— Kiek laiko turės kiekvienas pasikaitininkas savo pranešimui?

— Pagal šiame krašte prigyjusią mokslinių suvažiavimų tradiciją, sekcijų posėdžiuose bus skaitomos tik pranešimų santraukos, išdėstant savo tezes neilgiau, kaip per pusę valandos. Pilni pranešimai bus išspausdinti "Suvažiavimo darbuose", kuriems išleisti kun. J. Karalius yra jau paaukojęs 1,000 dolerių.

— Kas suvažiavime dalyvaus iš centro valdybos?

— Laukiame jos pirmininko prof. A. Liūmos, S.J., ir vicepirmininko dr. Z. Ivinskio. Girdėjome dar, kad atvyks ir prel. L. Tulaba.

— Ar atvyks prof. A. Maceina?

— Šiuo metu dar nesame tikri. Esame jį labai prašę dalyvauti suvažiavime su pranešimu. Ypač jo atvažiavimu rūpinasi prel. Pr. Juras, apsiūdamas apmokėti visas jo kelionės išlaidas. Tikime, kad prel. Juro pastangos pasiseks, ir prof. Maceiną turėsime suvažiavime.

— Ar yra susidomėjimas suvažiavimu jaunojoje šviesuomenės kartoje?

— Kiek rengėjams yra žinoma, studentai ateitininkai domisi suvažiavimu ir rengiasi jame dalyvauti. Greta vyresniosios ir vidutinės kartos pasikaitininkų, pranešimus suvažiavime padarys ir trys jau čia mokslus baigę jauniausios kartos intelektualai.

— Kur bus suvažiavimo posėdžiai?

— Visumos ir sekcijų posėdžiai atskiromis dienomis vyks Jaunimo namuose, Marijos Aukštesnėje mokykloje ir Congreso viešbutyje.

— Kokios pramogos numatomos suvažiavimo metu?

— Suvažiavimas šaukiamas rimtam moksliniam darbui - rimtoms problemoms svarstyti. Tačiau pagal įsigalėjusią tradiciją jis bus baigiamas banketu, kurį suorganizuoti maloniai apsiėmė Marija Rudienė.

— Kokie asmens dar atvyks į suvažiavimą?

— Tikime, kad be daugumos Akademijos narių, kurių šiuo metu yra 113, suvažiavime dalyvaus ir daug kitų intelektualų bei mokslu besidominčių as-

Petras Maldeikis

menų. Jei dėl adresų pasikeitimo ir ne visus gal pasieks rengėjų išsiuntinėti kvietimai, tai šia proga norėčiau pasinaudoti perduoti centro valdybos ir suvažiavimui rengti komiteto kvietimą dalyvauti suvažiavime visai katalikiškai šviesuomenei ir visiems katalikiškai pasaulėžiūrai prijauciantiems asmenims.

Telef. LA 3-5586

Eugenia's Beauty Salon

2652 West 47th St., Chicago 32, Ill.

Moterų grožio salone atliekama įvairūs šios srities darbai pagal paskutines mados šukuosenas bei stilių. Naujausi metodai plaukų dažymui, kirpimui bei lengvi pusmetiniai ir kt. Valandos kasdien nuo 9 r. iki 6 v. vak. Veliau pagal susitarimą. Pirmadieniais uždaryta.

Sav. Reg. Žygienė

Carlos Oquendo De Amat

MOTINA

Tavo vardas ateina iš lėto, kaip kukli muzika, ir iš tavo rankų pakyla balti karveliai.

Mano pristiminiai visad tave rengia baltai, kaip vaikų žaidimą, kurį žmonės seka iš tolo.

Dangus miršta tavo glėbyje ir kitas gimsta iš tavo švelnumo.

Tavo pašonėje, kaip gėlė, prasiskleidžia meilė, kai pagulvoju.

Tarp tavęs ir horizonto mano žodis yra primitivus, kaip lietus ar kaip himnai,

nes tavo akivaizdoje nutyla rožės ir dainos.

Išvertė P. Gaučys

C. Oquendo de Amat, jaunas peruviečių poetas, savo kūryba pasinėšęs į linksmą švelnumą.

P. G.

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Kultūrininko kun. A. Miluko sukaktį pagerbs monografija.

Š. m. birželio 13 d. sueina 90 metų, kai gimė žymus Amerikos lietuvių kultūrininkas ir švietėjas kun. A. Milukas. Jis visą savo gyvenimą tarnavo Dievui ir Tėvynei, ką liudija jo palikti gausūs lietuviški spaudos darbai. Didelių jo darbų nuopelnų prisiminimui, lietuvių visuomenės aukomis, šiuo metu spausdinama jo monografija; spausdinimo darbą atlieka Lietuvių Enciklopedijos spaustuvė Bostone. Šią knygą leidžia lietuviai, norėdami pagerbti užmirštą tautos žymybę, kuris net savo kapo neturi, nes yra palaidotas kun. A. Kodžio kape.

Paaukoję 5 dol. vadinsis prenumeratorių, 10 dol. - rėmėjų, 100 dol. mecenatų ir kelis šimtus paaukoję - garbės mecenatų. Didesnis knygos pasisekimas įkvėps kitus autorius ir leidėjus kūrybai ir žymių tautos veikėjų, Lietuvos laisvės kovotojų, pagerbimui.

Iš anksto šią knygą užsiskomą arba sūnčiama aukas šiuo adresu: Mrs. L. Mingėla, 153 E. Parkhurst Pl., Detroit 3, Mich.

Visų prie monografijos išleidimo prisidėjusių aukotojų vardai bus paskelbti čia minimose kun. A. Miluko monografiuose, ir visi gaus po vieną knygą.

(K. A. M. M. L. Komitetas)

• Mūsų inž. Jonas Klausas, neseniai iš Lenkijos atvykęs į JAV, savo pergyvenimus raudonųjų okupacijoje aprašo "Girios Aidų" Nr. 18-19.

• Dr. Balys Matulionis su- redagavo generolo dr. V. Nagevičiaus - Nagio monografiją. Knygoje bus straipsniai: V. Nagevičienė - Vl. Nagiaus trumpa gyvenimo apžvalga; St. Raštikio - Vl. Nagaus ir Karo muzėjus vokiečių okupacijos metu; B. Matulionio - Karo muz. aprašymas ir "Fraternitas Lituanica"; dr. A. P. Mažeikos - Vl. Nagiaus jūrininkystės idėjos žadintojas; P. Tvarono ir dr. V. Ingelevičiaus - Apie Lietuvos karo invalidus; mokytojos p. Jauniškienės - Vl. Nagevičiaus tautiško ugdymo; dr. V. Ingelevičiaus - Lietuvos kariuomenės sveikatos reikalų tvarkytojas; prof. dr. J. Puzino - Vl. Nagiaus archeologiniai kasinėjimai Lietuvoje. Leidinys bus gausiai iliustruotas ir jau atiduotas spaudai.

• Apie lietuvių kardinolą J. Radvilą istorinę studiją "Aiduose" duoda Paulius Jatulis, pasinaudodamas pirminiais šaltiniais ir plačiau nupasakodamas apie jo kelionę Italijon. Tame pat numeryje dr. Pr. Skardžiaus straipsnis apie daiktų vardžių laipsniavimą, L. Andriekaus ir kt. poezija, A. Barono novelė.

• K. Čirtašas angliškai paruošė populiarią studiją "An Unplanned Design. The American College Girl". Ši kūrinių stengiasi pajavinti lietuvių dailininko iliustracijomis.

• Dail. Elenos Urbaitytės kūrinių pirmoji paroda atidaryta šiandien, gegužės mėn. 13 d., Ruth Sherma Galerijoje, New York'e. Dailininkė yra kilusi iš Šiaurės. Meno studijas ėjo Meno institute Kaune, paskiau Muenchene Meno akademijoje bei V. K. Jonyno vadovaujamoje Meno mokykloje Freiburge. 1955-1961 m. ji meno studijas gilino New York'e, Kolumbijos universitete pasiekdama magistrės laipsnį. Darydama eskizus ir stebėdama vietos meno laimėjimus, ji lankė Italiją, Ispaniją, Prancūziją, Meksiką ir eilę kitų kraštų. Paroda tęsis iki gegužės 27 d.

• Pranas Helmas atsiuntė mūsų dienraščiui eilėraštį, kurio paskutiniame posme, negalėdamas aplankyti savo motinos kapo ant Nemuno kranto, išreiškia savo viltingą maldą: "Lai Dievas - Kūrėjas, suteikia laimę, / Priglausti mamytę savuos laukuos! / - Gimtoje pastogėj, atgimusiame kaime, / Mamytės Dienoje, - sodelio taikos. -"

• Dr. Zenonas Prūsas naujame "Girios Aido" numeryje rašo apie dirbtinio šilko gaminių iš medžio; idomius medienos išteklių Lietuvoje apskaičiavimus duoda naujame "Girios Aido" numeryje dipl. mišk. Petras Šilas.

• Muz. St. Gailevičiaus naujas adresas yra: 351 Jane St., Toronto 9, Ont., Canada.

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Parke 6211-19 S. Western Ave., PR 8-5875

oooooooooooooooooooooooooooo

Naujoji įmonė randasi tarp Chicago Savings & Loan Taupymo b-vės ir Sears Roebuck, tame pat bloke ir toje pat gat. pusėje kaip Sears, East-rytų gat. pusėje. PERSPEJAME: Nebūkite suklaidinti - mūsų įmonė randasi rytų-East gatvės pusėje, nes vakarų gatvės pusėje baldų krautuvės ėmė vartoti Furniture Center vardą. Ant mūsų krautuvės durų 6211-19 S. Western Avenue be Furniture Center, Inc., dar užrašyta - J. LIEPONIS.

Nuoširdžiai dėkojame Chicago ir tolimų apylinkių lietuviams už nuoširdų ir gausų mūsų remimą per 10 metų. Dabar jūs galite pasidžiaugti, kad neveltui lietuvių prekybos namus remiate. Naujoji krautuvė užima 5 lotus ir yra moderniausia Chicago South-west dalyje.

Prekės naujausios ir geriausios fabrikų už žemiausias kainas - įsitikinkite apsilankę.

PUIKIAUSIAS PASIRINKIMAS: Sofų - Fotelių - Sectionals - Miegamųjų - Valgomojo Kambario Baldų - Kilimai siena nuo sienos ir įvairių dydžių - Šaldytuvų - Frigidaire ar General Electric - Televizijos aparatų - Vokiškų stereo, Telefunken, Saba, Blaupunkt, Virtuvėms Setų, Pečių.

VISKAS NAMŲ ĮRENGIMUI

KAS TIK TURI GERĄ SKONĮ - VISKĄ PERKA PAS LIEPONĮ

Furniture Center, Inc.

MARQUETTE PARKE

6211-6219 So. Western Ave.

PROspect 8-5875

BRIDGEPORTE - ved. F. Rudaitis

3207 So. Halsted Street

VICTORY 2-4226

VISIEMS TURĖTŲ BŪTI ĮDOMU IR NAUDINGA ŽINOTI:

1. Tik ką išleista 10 liet. plokštelių - 126 kūrinių: liaudies dainos, operų arijos, tautiniai ir kitoki šokiai.
2. Visos lietuviškos knygos, rankdarbiai, medžio, odos ir kiti dirbiniai, primena Lietuvą.
3. Laikrodžiai - sveicarų ir vietinių fabrikų: vyriški, moteriški, įvairių rūšių ir kainų.
4. Rasomos mašinėlės su lietuvių ir kitų kalbų raidynais, skaitinimo ir sluvimo mašinos.
5. Akordeonai, patefonai su radio ir televizija, įvairių užleno ir vietinių fabrikų.
6. Gintaro, kristalo, sidabro, aukso ir kiti gaminiai dovoms tinka.

SIUNTIMŲ Į LIETUVĄ SIOMS PREKĖMS SPECIALI NUOLAIDA.

Yra visa eilė kitų prekių, visų išvardinti neįmanoma; prašome reikalingi katalogų ir kitų informacijų.

J. KARVELIO PREKYBOS NAMAI
3322 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois
Telefonas - Yards 7-0677

MOVING

A. BENULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervedimus iš tolimų ir artimų atstumų.

TEL. RE 7-7083

GAUSUS ŽINIŲ ARUODAS

DANUTĖ AUGIENĖ, Chicago, Ill.

Laikau rankose 621 puslapio „Lietuvių literatūros“ II dalies vadovėlį, vartau jį, skaitinėju ir jaučiu, kad negalėsiu jo tinkamai įvertinti ir pilnai skaitytojams pristatyti, nes parašyti išsamesnę kritiką reiktų įdėti bent mažą dalį trūso ir kruopštumo, kurį autorius, Domas Velička, į savo kūrinį įdėjo. Tai „tikybinės ir šviečiamosios literatūros laikotarpis. Trumpas lietuvių literatūros istorijos kursas su chrestomatija ir literatūros teorijos pagrindais aukštesniosios lituanistikos mokyklos šeštajai klasei“.

Kaip pratarė autorius pažymi, iš literatūros istorijos neįjungti ir mažieji vardai, o rašties kilimo ir tautinio atgimimo poveikiams suvokti iškelti ir kai kurie lietuviški lenkų rašytojai, kaip Mickevičius, Kraševskis, Kondratavičius. Prijungti ir kai kurie mūsų rašytojai tyrinėtojai bei mokslininkai. Gale duodamas atskirtas priedas „Literatūros teorijos žinios“ ir vadovėlio reikalams skirtas literatūrinis žemėlapis, kurį sudarė inž. V. Vintartas.

Apstu medžiagos

Tokiu būdu, knyga parašyta tokia apimtimi, kad jos medžiagos galėtų užtekti normaliam lietuvių literatūros kurso dėstyviui. Malonu ją skaityti, prisiminti kadais išmokus gabalus, gerėtis vykusiai parinktomis ištraukomis, autorių kūrinių tekstais. Įdėta gausiai iliustracijų, fotografijų, pirmųjų knygų antgalvių pavyzdžių. Medžiaga dailiai išdėstyta, nesugrūsta, puslapiai neperkrauti, raidynas malonus skaityti. Skyrelių pabaigoje duodami uždaviniai, padeda mokytojų ir mokinių apvaldyti medžiagą ir pasiekti reikalingų vaisių.

Medžiagos apstu ir mokytojų dėstančiam šį kursą, negali būti jokio geresnio pakaitalo. Man pačiai yra tekę dirbti šeštoje klasėje ir atsimenu gerai, kaip vargdavau su mokiniams, kai nebuvo iš kur pasiskaityti, kai viską surankiojus reikdavo diktuoti ar paskubomis pasakoti. Ne visi mokiniai sugeba vesti užrašus, dažnas priiungi, todėl išmokyti ką būdavo nelengva, išskyrus vieną kitą.

Yra iš ko pasirinkti

Žinoma, tokios apimties vadovėlis gali ir gąsdinti. Kaip gi sukūsi į jaunas, kad ir idealistų, galvas tokią gausybę medžiagos per tuos kelis šeštadienius? Aišku, mokiniams nėra įmanoma viską suimti.

Mokyklos darbą ištaisais metais dirbęs autorius, Domas Velička, turėjo žinoti, kaip ribotos žinios dabarties mokinių, kaip neįmanoma iš jų reikalauoti, kad jie žinotų, kas ir ką rašė lotynų kalba prieš liet. literatūros pradžią, kad jie ilgiau sustotų prie „Aušros“, „Varpo“ ir jame rašiusio sąrašo ir t. t. ir t. t.

Vargu ar užteks laiko įjungti lenkiškai rašiusius apie Lietuvą. Tačiau, esu tikra, kad autorius, duodamas tokį platų žinių aruodą, galvojo, kad kiekvienas mokytojas parinks savo auditorijai tinkamus ir norimus bei reikalingus skyrius, kitus aplenks ar trumpins, atsižvelgdamas į sąlygas ir klases imlumą. Būtų bėda tikra, jei kur-

sas būtų persiaurai išdėstytas ir mokytojas turėtų pats rinkti knygas bei raštus rašytojų pristatymui.

Kiekvienas tėvas, kuris vaiką lanko lietuvių mokyklą, privalėtų šį vadovėlį neišsisukinėdamas nupirkti. Mokinyso juo naudosis ne vien šeštoje klasėje. Literatūros kūrinių ištraukos, kurių kituose šaltiniuose jis nerastų, jam bus reikalingas bet kuriuo laiku. Reiktų daugiau vertinti nemigo naktų puikiai nunokintus vaikus. Reiktų pinigų vertę daugiau suidealinti ir žiūrėti, ar perkamos vertybės kelia vaiko dvasią. Mokinyso, neturėdamas šios reikalingos ir nepakeičiamos knygos, klasėje nuobodžiaus,

Domas Velička

negalės paruošti užduotų pamokų, trukdys klasės pažangai ir sunkins bei stabdys našesnę darbą.

Baigiant keletas žinių apie literatūros istorijos II-ros dalies autorių: Domas Velička yra baigęs Tauragės Mokytojų seminariją, studijavo Vilniaus ir Tuebingeno universitetuose. Lietuvių kalbos ir literatūros studijas baigė Tuebingene (Vokietijoje) 1949 m. Lietuvoje dirbo pradinėse ir vidurinėse mokyklose, buvo pradžinių mokyklų vyr. inspektoriumi. Šiuo metu Chicago Aukštesniojoje Lituanistikos mokykloje ir Pedagoginiame Lituanistikos institute dėsto lietuvių kalbą ir literatūrą.

BENDRAS APDRAUDIMAS

Automobilių, ligoninėje būtinai, gaisro, gyvybės, bendras atsakomybės (Liability) ir kt.

E. A. KLINE

175 West Jackson Blvd.
CHICAGO 4, ILL.
Websay 4-4390
Namų tel. Linden 4-6104

ГЪСМЕ 1.
АНЕИ АДОМА ИРЪ ЕВА.

Ишь рояуь линкса мѣста
Ира Ева ишмѣста,
Дѣль вобуля вальгима,
Парь жалъя пагундима.
Эйкъ яу Ева ишь рояуь,
Пажинкъ проце артоауь.
Лауконъ Адомай зарасъ.
Яу не тава тасъ дварасъ.
Адомаь, ишь рояуь эйдамъ,
Скруостуь ашаромъ лѣдамъ.

(абы эйли
по ду карту).

„Graždanok“ pavyzdys — puslapis iš 1868 m. okupantų atspausdintos rusų raidėmis „kantičkos“; iliustracija D. Veličkos vadovėlio „Lietuvių literatūra“.

KULTŪRINE KRONIKA

Užuolanka, Chicagoje A.

Vilainio - Sidlauskio redaguojamas ir jo vadovaujamos Nemuno leidyklos leidžiamas žurnalas, kovo mėn. išleides 7-10 numerį, dabar davė Nr. 11. Žurnale gausu iliustracijų iš istorinės Lietuvos praeities, duodamos dabarties lietuvių dailininkų kūrinių reprodukcijos, bei šio meto tremties kultūrinį gyvenimą vaizduojančios nuotraukos. Paskutiniame numeryje iš poezijos duodami Kazio Bradūno „Pasakų nuorašai“, dailioji literatūra atstovaujama ištrauka iš Pr. Naujokaičio „Jūžė tiltai“, dėdamas Br. Railos straipsnis apie kritiką ir iškelti būdinę praeities įvairumai prof. Igno Končiaus straipsnyje apie žemaičių pavardes. K. Karpus rašo apie JAV lietuvių pastangas Lietuvos nepriklausomybę atstatyti.

Prof. dr. Vytautas Bieliauskas, Xavier universiteto Cincinnati, Ohio, psichologijos skyriaus vedėjas, dalyvavo JAV vidurio vakarų psichologų draugijos suvažiavime geg. 4-6 d. Chicagoje. Šiame suva-

žiavime jis atstovavo savo universitetą ir priėmė prašymus kandidatų, norinčių būti psichologijos dėstytojais Xavier universitete. Ta proga jis aplankė „Draugą“ ir tėvų marijonų vienuolyną.

Pr. Gaidamavičiaus straipsnis, „Viešpatijos naujos epochos brėkšmėj“, įdėtas veda-muoju į „Aidų“ balandžio numerį, svarsto marksistinę, humanistinę ir krikščioniškąją valstybės santvarkos sampratę. Straipsnis parašytas žaviu logikos sklaidos stiliumi ir niekas nesigailės jį perskaitęs.

Pulgio Andriusio fejtonų rinkinį „Daina iš kito galo“ išleis Nida Londone. Įžangą parašė Ant. Gustaitis.

MOKAM AUKŠTUS DIVIDENDUS ANT VISŲ
TAUPYMO SĄSKAITŲ!

INDELIAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00
Paskolos ant namų nuo vieno iki dvidešimties metų —
lengvais mėnesiniais atmokėjimais

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. CHARLES ZEKUS, Sec'y LA 3-8242
VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4:30; Ketvirtadieniais 9 iki 8 v. vak.
Trečiadieniais uždaryta

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORPORATION

(Licensed by INTOURIST)
Paskubina jūsų siuntinius jūsų draugams ir giminėms
bet kurį SSRS dalį.
Siuntiniai APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS —
— GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —
Visuose mūsų skyriuose Jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų
materiškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutapysite, negu
pirkdami kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų, tinkamų siun-
tiniam, pigiau negu bet kur kitur.
Dėl nemokamų kainoraščių ir papildomų informacijų rašykite
arba apšaukite mūsų jums artimiausį skyrį:

NEW YORK 3, N. Y.	39 Second Avenue	Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 21, N. Y.	506 Wilson Ave.	Tel. HY 1-5290
BROOKLYN 7, N. Y.	600 Sutter Avenue,	Tel. DI 5-8908
PASSAIC, New Jersey	176 Market St.	Tel. GR 2-6387
PATERSON 1, N. J.	99 Main Street	Tel. MU 4-4619
*VINELAND, N. J.	West Landis Ave. (Greek Orthodox Bldg.)	Tel. FO 3-8569
LAKEWOOD, N. J.	126 4th Street	Tel. BI 3-1797
NEWARK 3, N. J.	428 Springfield Ave.	Tel. LO 2-1446
PHILADELPHIA 23, Pa.	6 Day Street	Kampas Jersey Av.
PITTSBURGH 3, Pa.	75 Bright St.	Tel. WA 2-4035
CLEVELAND 13, Ohio	530 W. Girard Ave.	Tel. HU 1-2750
WORCESTER, Mass.	1015 East Carson St.	Tel. TO 1-1068
DETROIT, Michigan	2683 W. 14th Street	Tel. SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich.	174 Millbury St.	Tel. GL 8-2256
CHICAGO 22, ILL.	414 Scribner Av. N.W.	Tel. TA 5-8050
CHICAGO 29, ILL.	6440 Michigan Ave.	Tel. TR 3-1666
SAN FRANCISCO, Cal.	9350 Jos. Campau	Tel. BR 6-6966
WATERBURY, Conn.	2222 W. Chicago Ave.	Tel. WA 5-2737
ROCHESTER, N. Y.	2439 W. 69th St.	Tel. FI 6-1571
ATHOL, Mass.	2076 Sutter Street	Tel. PL 6-6766
	6 John Street	Tel. LO 2-5941
	583 Hudson Ave.	
	61 Mt. Pleasant St.	

* Vineland skyrius atidarytas penktad., šeštad. ir sekmadieniais

AMERICAN FURNITURE MART
PAVYZDINIAI BALDAI LENGVAIS ISMOKEJIMAMS

Matrasas su spyruoklėmis ir spyruoklių dėžė \$39.95
3 dalių sudedamas parior setas: 2 galiniai staliukai, 2 stalo
lempos, cocktail stalas, paveikslas ir kilimėlis. \$229.95
11 dalių miegamųjų baldai: komoda, svintos, matrasai, 2 pa-
galvės, 2 Vanity lempos, 2 paveikslai, tik už \$149.95
Specialus TV setas \$139.95

GERIAUSIOJI KRAUTUVĖ PIGIAI BALDUS PIKRTI

Turime iš Vokietijos importuotų Stereo HI FI,
Fonografų ir įvairių radijo kombinacijų ir kitokių baldų
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEley 3-4711
Atidara pirmad. ir ketvirt. 9-9 val. antr., treč., ir šeštadieniais nuo
9 iki 6 val. Sekmadieniais atidara nuo 11:00 iki 5 val. vak.

JAV diplomacija po
II Pasaulinio karo

Politinių mokslų profesorius
Stephen D. Kertesz suredagavo,
o Notre Dame universitetas iš-
leido kolektyvinį veikalą „Ame-
rican Diplomacy Since The Se-

cond World War“. Veikalas tu-
ri per 500 pusl., susideda iš 20
pagrindinių studijų, apimančių
amerikiečių politiką, diplomati-
nę veiklą įvairiose pasaulio da-
lyse. Specialus skyrius — apie
JAV politiką link SSRS sateli-
tų; nacionalinis komunizmas.

SUTAUPYSITE Šaukite
VELA dabar!

PILNAI ATREMONTUOJAME ARBA PATAISOME
Dormers
Virtuves
Vonias
Krautuvų priekius
Statome priestatus
Porčius
Poilsio kamb.
Garažius

Namų savininkai! Susipažinimui pasiūlymas!
Kombinuotos alumininės žemės durys.
Vertos \$79.50. Dabar \$28.50

Nemokamiems apskaičiav. kreipkitės į Mr. Bravo, RE 1-3005

• Garų valymas
• Sildymai įtaisomi
• Elektros darbai
• Cementavimas
• Dažymas
• Žiem. durys, langai
• Stogai, sienos apmušamos
• Tiling (plytelės)
• Plumbing
• Mūrinimas
• Tuck-pointing (mūr. taisymas)
• Gutters
• Iron railings
• Langų stogeliai

FHA ir Banko finansavimas. Lengvos sąlygos

VELA CONSTRUCTION CO.
8551 Stony Island Avenue Tel. RE 1-3005

Planingas taupymas visada moka gerus
DIVIDENDUS!!

Nuo 1905 metų, tai yra, nuo pirmos
įsikūrimo dienos,

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

nuolat išmokėjo aukštus nuosimėčius savo taupytojams

4 1/4%

Metinis dividendas
už santaupas
visose sąskaitose!

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN

Mutual

Federal Savings
and Loan Association
Chartered and Supervised
by the U. S. Government

2202 West Cermak Road, Chicago 8, Illinois

Phone: Virginia 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

PERKRAUSTYMAI—MOVING

Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir
tolimų distancijų. Šaukite sekantį:

MOVING

ANTANAS VILIMAS

3415 SO. LITUANICA AVENUE
Chicago, Ill. Tel. FRontier 6-1882

dovanos
taupytojams

PADEJUS \$500.00 AR DAUGIAU GEGUŽĖS IR
BIRŽELIO MĖN. DUODAME ŠIĄ DOVANĄ

KAS DU MĖNESIAI
DUODAMOS VIS
NAUJOS DOVANOS

5 1/4%

mokame už
ilgalaike
taupymas!

prlm. 9 iki 8 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p.p.

JOSEPH F. GRIBASKAS, vedėjas

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL./BI 2-1397, TO 3-8131

1909

1961

Taupyk Stipriausioje
CHICAGOS TAUPYMO BENDROVEJE!

4 1/4% Turtas \$80,000,000.00
Atsargos Fondas . . . \$7,500,000.00

Dividendas
mokamas visom
santaupoms

Justin Mackiewicz, Chairman of the Board

Justin Mackiewicz, Jr., President

FREE PARKING

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

VALANDOS: Kasdien įskaitant šėst. nuo 9 val. ryto iki 4
val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro
Trečiadieniais visai neatidaro.

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR
AUKŠTOS RĖŠTĖS FOTOGRAFIJOS
MUSU SPECIALYBĖ

PRECIN PHOTO STUDIO

(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481

Erdvės kolonizacijos išvakarėse

TADAS MICKUS, Grand Rapids, Mich.

Likimui lėmus, šių eilučių autoriui teko prieš kiek laiko įsijungti į gana įdomius projektus, surištus su satelitų ir raketų navigacija, tarptautinių raketų instrumentacija ir bendru erdvės užkariavimo planavimu.

Kadangi staiga prasidėjęs erdvės amžius artimiausioje ateityje padarys esminių pakeitimų tiek pavienių individų gyvenime, tiek ir tarptautiniuose santykiuose, būtų gal įdomu pagvilinti šią temą.

Esame išvakarėse didelių staigmenų erdvės tyrinėjimo srityje. Žmogus skverbsis atkakliai į jam nežinomas erdves ir gal jau taip yra Apvaizdos lemta, kad, gresiant žmonijos išsinaikinimui čia žemėje, yra jau planuojama ir ruošiamasi keltis į kitas planetas.

Rusija šioje srityje kiek pirmauja, bent šiuo metu, dėl savo totalinės koncentracijos vienam erdvės užkariavimo tikslui, neperdaugusiai atsižvelgiant į savo gyventojų būklę šioje ašarų pakalnėje.

Galima sutikti, žinoma, kad Amerikos komikas Bob Hope turėjo daug tiesos, kai jis pareiškė nepersenausias, jog Sovietų smarkūs laimėjimai erdvės srityje aiškiai įrodo, kad "jų vokiečių mokslininkai yra geresni už mūsų vokiečių mokslininkus". Kaip ten bebūtų, erdvės amžius prasidėjo ir lenktynės vyks visu smarkumu.

Kolonizacija Mėnulyje

Jei kas būtų kolonijų steigimo mėnulyje klausimą iškėlęs prieš 30–40 metų, tai tuo gal pasidomėto vien tik fantastinių filmų kūrėjai, komikų žurnalai ir gal vienas, kitas erdvės užkariavimo svajotojas. Šiandieną tačiau apie tai jau kalba ir planus ruošia tokie pramonės milžinai, kaip Douglas, Martin, Boeing ir General Electric bendrovės. Daugumas mokslininkų jau visai neabejoja, jog yra įmanoma ir bus vykdoma mėnulio ir kitų planetų kolonizacija. Dabartinės diskusijos dėl to klausimo sukosi apie ekonominį prasingumą tokios kolonizacijos, biologinius skirtumus ir t. t. Iš techniško taško žiūrint, yra numatoma, kad už kelių dešimt metų nebus jokių kliūčių vykdyti didesnio ar mažesnio masto įsikūrimą mėnulyje ar kurioje kitoje planetoje.

Kuriems tikslams mėnulio kolonizacija

Nevienam gal būtų kils gana suprantamas klausimas — kam gi reikia mums rūpintis dėl erdvės planetų kolonizavimo? Šiuo momentu yra svarbiausios keturios priežastys, dėl ko Amerika, Sovietų Sąjunga ir gal būtų keletas kitų valstybių aktyviai planuoja ir ruošiasi erdvės kolonizacijai:

1. Mokslo ir tyrinėjimo galimūmų.
2. Tautinis prestižas.
3. Karinė svarba.
4. Ekonominiai faktoriai.

Mokslas gautų neapskaičiuojamas vertes davinį, jei būtų aptikta bet kokios formos gyvybė kitose planetose. Chemijos ir biologijos mokslams būtų tai epochinis įvykis, savo svarba prilygstantis mikroskopo atradimui.

Tautinis prestižas vaidina labai žymią rolę, ypač pirmutinėje stadijoje. Vėliau, žinoma, sensacija pavirs į kasdienybę ir šita priežastis nebus tokia svarbi, kaip dabar.

Karinė reikšmė bazių kitose planetose yra pilnai suprata visu pirmaujančių tautų. Galima tik dar pridėti, jog psichologinis efektas priešui būtų gal būt dar svarbesnis už karinę reikšmę. Tenka dažnai matyti amerikiečių laikraščiuose nuogastavimų dėl galimumo, jog rusai pirmi įsteigs karines bazes mėnulyje. Sutinkant, kad aviacija, ypač karinio biudžeto svarstymo metu, mėgsta "kelti vėją", vistik negalima paneigti, jog Amerikai būtų didelis smūgis, jei tai tikrai atsitiktų.

Ekonominis atžvilgiu, visu pirmą, yra svarbi žaliavų eksploatacija. Žmogaus atsiradimas mėnulyje gali iš pagrindų pakeisti ekonominį balansą. Galima sutikti, jog naujų, dar žmogui nežinomų, mineralų bus surasta, kurie sukurtų naujas pramonės šakas. Gali būti užtikta naujų vaistų, kurie visai pakeistų gydymo sąvokas, kaip jos šiandien suprantamos. Taip pat nereikėtų užmiršti ir žmonių daugėjimo problemas šioje žemėje. Dabar dar tai nėra labai aktualu, bet ateis laikas, kada bus, ypač jeigu bus išvengta didelių konfliktų naudojant atominius ginklus.

Yra nuomonė, kad erdvės kolonizacija užtikrintų žmonijos tęstinumą. Žinoma, reikia būti truputį idealistu, kad tuo rūpintis. Bet argi turėjimas vaiku nėra pagrįstas idealizmas? Žmogus, koks jis bebūtų, vistiek normaliai rūpinasi, kas bus toliau.

Kur planuojama kurtis

Kadangi nelieka nei mažiausios abejonės, kad planetų kolonizacija ateityje vyks, galime tad pažvelgti, kokias planetas yra mokslininkai numatę šiam reikalui ir kiek yra žmogui šiandieną žinoma apie klimata, atmosferą ir kitas sąlygas tenai, kur atkaklūs pionieriai bando įkelti koją.

Pirmasis etapas bus greičiausiai įkūrimas apie žemę skriejančių stotijų, kurios, be abejo, turės ir didelės karinės reikšmės.

Žemės mėnulis figūruoja pirmoje eilėje dėl savo artumo ir kadangi, palyginti, nemažai yra žinoma apie jo temperatūrą, sudėtį ir panašiai. Marsas yra minimas kaip gana geras kandidatas tolimesniems planams, lygiai kaip ir Jupiterio mėnulis.

Daugelis mokslininkų mano, jog už Jupiterio jau būtų neįmanoma pasinaudoti Saulės energija kaip energijos ir šilumos šaltiniu. Tada tektų jau remtis atomine energija. Yra manoma, jog po mėnulio kolonizacijos žmogaus sekančios pastangos bus įsikurti Marse. Tada yra todėl, kad Marsas turi gana neįvairią traukos jėgą — tik vieną trečdalią to, ką mes čia žemėje jaučiame. Dėl tos priežasties būtų gana lengva, pvz., statyti pastatus ir taip pat būtų žymiai lengviau gyventi ir įdėti senesnio amžiaus žmonėms.

ADOMAS VAITKEVIČIUS

Anglijų ir Alyvos Patarnavimas

Telef. Rpublic 7-5803

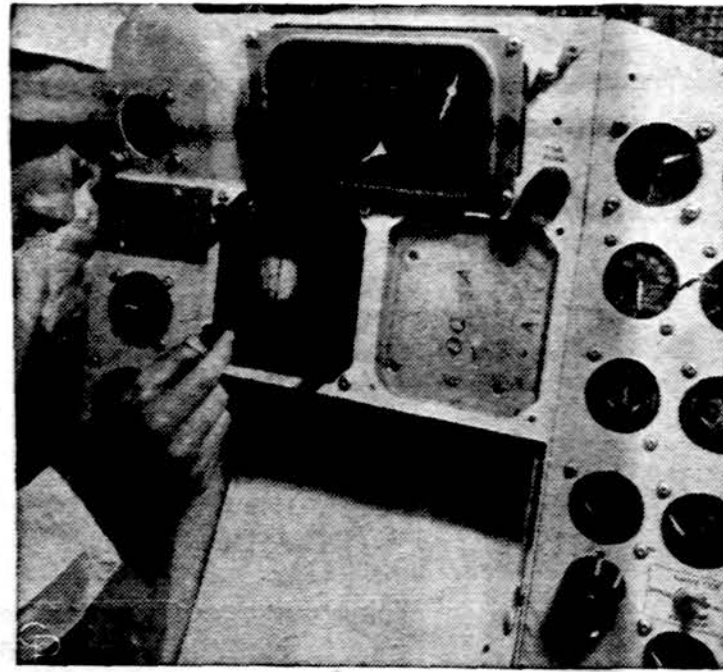
Visų rūšių apšildymo sistemų įvedimas, perdėlimas ir patalynės greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas

ATLAS FUEL CO.

ATSTOVAS

4919 So. Paulina Street

Tel. PProspect 6-7440

Instrumentai Mercury erdvės kapsulės, skirti astronautui, paleistam į tolimesnias erdves. Viršuje vidury — stambus įtaisas, išskopaiškai kontroliuojamas, parodo, ar jo kapsulė siūbuoja, blaškosi. Techniko rankos sukalojamas įtaisas yra žemės parodytojas; besisukantis globas parodo astronautui vietą, kur jis kristų, jei tuo metu būtų išmestas iš savo orbitos.

Marsas, tačiau, neturi pakankamai deguonio ir dėl tos priežasties yra planuojama naudoti didelius plastikinius kupolus, kuriais manoma apdengti gyvenamąsias vietas. Amerikos armija turi tokių plastikinių kupolų, vadinamų "Pentadomes" jau kuris laikas. Dabar gaminami kupolai yra 85 pėrų aukščio ir 150 pėdų skersmens.

Ateityje tačiau numatoma pastatyti plastikinius kupolus ištisiesiems miestams.

Tolimesni planai

Viskas tad yra jau suplanuota ir trūksta tik pakankamai stiprių ir pigių priemonių tarplanetinėms kelionėms. Planuojamos didžiulės chemiškos raketos (Saturn ir Nova programos) ir atominė raketa (Rover) turėtų atidaryti duris mėnulio kolonizacijai už maždaug 10 metų. Visa mūsų saulės sistema, kurioje yra apie 38 planetos, turinčios bent 100 mylių skersmenį, turėtų būti objektas kolonizacinių pastangų už 30 metų. Pagrindinė sąlyga erdvės kolonizacijai yra atradimas pigios ir galingos energijos.

Yra pagrindo manyti, jog greitai laiku žmogui pavyks eksploatuoti ir pajungti sau į darbą saulės energiją. Kita sąlyga bet kokiai didesnio masto kolonizacijai yra žaliavos, kurių kitose planetose turėtų būti užtenkamai. Žaliavų eksploatacija taip pat turėtų būti lengvesnė kaip žemėje dėl jau minėtų mažesnės traukos. Kadangi mūsų technologija bus pažengusi milžiniškus žingsnius prasidedant šiai erdvės kolonizacijos epochai, tai ir sunkumai, kuriuos reiks nugalėti, turėtų būti ne daug ką didesni negu Naujojo pasaulio kolonizacija 16 ir 17 šimtmečiuose. Daugelis planų ir teorijų, šiuo laiku bręstančių mokslo pasaulyje, galima būtų palaikyti fantazija, bet nepamirškime, jog lėktuvai ir žvaigždės buvo tyčiausia fantazija prieš 70 metų.

Yra nemažai mokslininkų, kurie mano, kad Marso satelitai yra sukurti dirbtiniu būdu jau gal būtų seniai išnykusios civilizacijų. Ta teorija yra sujungama su dabartiniais planais eventualiai įkurti "erdvės arkas" 20 mylių ilgio ir apie 10 mylių skersmens. Tai būtų tuščiaaviduriai cilindrai iš žemės masės, sutirpdyti atominės energijos pagalba ir pasiekiami išformuoti pagal reikiamą dydį. Tokios milžiniškos dirbtinės planetos, turinčios po porą šimtų tūkstančių žmonių, būtų naviguojamos per erdvę ir sudarytų atskirus vienetus, vadinamus asteroidais. Tokie planai nepertolimiausiai ateitį vystosi Amerikos mokslininkų tarpe.

Ateitis parodys, ar bus lemta žmogui įvykdyti tuos ambicingus planus ir ar sugebės jis taiklingai leisti į erdves, jeigu negali čia žemėje sugyventi be pavydo ir gėdos iššaukiamų konfliktų ir karų.

Gerieji su dėkingumu mąsto apie susilauktą prielankumą, ne taip geri — galvoja, ką jie dar iš ko galėtų susilaukti.

— Tommaso

Kiek skaito prancūzai?

Prancūzų savitrašty "Les Nouvelles Littéraires" skelbiamos šios surinktos žinios apie prancūzų skaitybą:

57 procentai prancūzų neskaity jokių knygų. 6 procentai neskaity nieko. 52 procentai skaito vien dienraščius, magazinus, apžvalgas etc. 39 su puse domisi ne vien knygom, o ir laikraščiais ir k. Du su puse procentų domisi vien knygom.

Štai dar keletas įdomių smulkmenų: tarp 1959. XII. 1 ir 1960. III. 1 iš šimto prancūzų šeši perskaitė po vieną knygą; penki perskaitė po dvi; penki su puse — po tris; keturi — po keturias; trys su puse — po penkias; devyni — po šešias lig dešimt; keturi — po 11 lig 15; tik penki perskaitė daugiau nei 15; o 58 asmenys neatskleidė nė vienos knygos.

Daugiausia bičiulių knyga turi tarp baigusių vidurinius ir aukštuosius mokslus: čia procentas kartais pakyla iki 80; šeimose, kurios turi mėnesinių pajamų iki 306 dolerių, tas procentas pasiekia 72, tuo tarpu kai gyventojų vidurkiui jis vos įkopia iki 42.

Didieji miestai, aukštesnieji kadrai, inžinieriai, laisvųjų profesijų nariai suteikia daugiausia skaitytojų. Bet ūkininkai knygas teskaito vienas iš šešių, o darbininkai — vienas iš trijų.

Atsižiūrįnt į amžių, daugiausia skaito (50%) tarp 20 ir 37 metų. Apie keturiasdešimt metų ima pasireikšti nenoras beskaityti. (M. Vaitk.)

INVENTORINIS IŠPARDAVIMAS!

INVENTORINIAME IŠPARDAVIME PIRKSITE VISAS MEDŽIAGAS LABAI PIGIAI. PASINAUDOKITE ŠIA RETA PROGA!

Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilkų, nylo, taffeta, aksomo ir kitų medžiagų siuntimui artimesiems Lietuva ir tolimajam Sibiro — už žemės kalnas! Gavome specialią medžiagų paltams kaip vyrai, taip ir moterų: Vėliūro, činčilo ir "needlepint", kurios dar galima suspėti pasiūsti artimesiems Lietuvon. Ypatingai yra atpiginta iki 50% medžiagos: (Draperies) — užuolaidoms, (Slip covers) — baldų užvalkalams ir (Upholstery) baldų apmušalams.

STEIN TEXTILE CO.

616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.

TELEFONAS — HARRISON 7-3737

Mūsų naujas adresas yra tik blokais ir rytais ant Roosevelt Rd. nuo mūsų ankščiau buvusių patalpų.

Automobilius galite pastatyti nemokamai už kampo į šiaurę ant Jefferson St. — aikštėje

Siuva naujus vyriškus ir moteriškus rūbus, priima ir pataisymus.

DIPLOMUOTAS SIUVEJAS

KAZYS NACIUS

Priėmimo val.: Nuo pirmad. iki penkt. nuo 6 iki 9 val. vak. Seštad. 8 val. ryto iki 6 val. vak.

2617 West 69th St.

Tel. HEmlock 6-2238

(Antras augštas)

taupyk (steigta 1914 m.)

MIDLAND Savings

BENDROVĖJE

Kapitalas \$7.000.000,00

4040 Archer Ave., Chicago 32, Ill.

August Saldukas, President

ant visų sąskaitų

Kiekviena sąskaita ligi \$10.000,00 apdrausta Federalinės Valdžios Įstaigoje

Gyvuliai be bakterijų

Notre Dame universitete pravedami įdomūs bandymai su gyvuliais: laboratorijose auginami gyvuliai tokiose sąlygose, kad prie jų negali patekti jokios bakterijos. Jie gauna maistą, kuris yra visiškai sterilizuotas ir kvėpuoja orą, visiškai išvalytą nuo užkrėtų. Jau išskaidyti Pasteuro ir kitų abejojamai: gyvuliai gali gyventi be bakterijų. Taipgi nustatyta, kad gyvendami be bakterijų, gyviai turi sveikesnius dantis. Be bakterijų gyvenančioms pelėms buvo duota daug cukraus, ir jų dantys negedo, gi pelėms, kurios nebuvo laisvos nuo bakterijų, duodant cukraus, pasireiškė dantų gedimas. Bebakteriniai gyvuliai su chronine liga gali ilgiau gyventi.

Didelis filmo pasisekimas

Filmas "Ben - Hurr", Amerikoje pradėtas rodyti 1959 m. lapkr. 18 d. ir dabar dar teberodomas Chicagos ir kitų miestų centro teatruose, jau atnešė pajamų per \$40.000.000. Tikimasi, kad jis duos visą \$100.000.000. Filmas iš pirmųjų krikščionybės laikų, labai gerai pastatytas.

Paryžiaus menininkai

Net 39 Paryžiaus tapytojų ir skulptorių kūrybą ir gyvenimą aprašo Aleksandro Libermano veikalas "The Artist in his Studio". Medžiagą autorius rinkosi lankydamasis pas menininkus. Knyga turi 68 puslapius teksto, 145 psl. iliustracijų ir kainuoja \$17.50. Išleido The Viking Press. Čia aptinkame Picasso, Matisse, Rouault ir kitus.

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

MAY — GEG. 11, 12, 13 D. D.

ROPHI THREE STAR COGNAC	Fifth	\$4.69
IMPORTED 10 YR. OLD PORTUGAL BRANDY	Fifth	\$2.98
METAXA FIVE STAR GREEK BRANDY	Fifth	\$5.79
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth	\$4.89
CINZANO VERMOUTH Dry or Sweet	Fifth	\$1.39
POPULAR BRAND OF 80 PROOF VODKA	Full Quart	\$2.98
POPULAR BRAND OF BLENDED WHISKEY 86 PROOF	Full Quart	\$3.29
ESCORIAL GRUN 112 PROOF GERMAN LIQUEUR	Fifth	\$5.98
IMPORTED BARTON'S CANADIAN WHISKEY	Fifth	\$3.89
MOHAWK FLAVORED BRANDIES AND CORDIALS	Fifth	\$2.98

TV, RADIJAI, STEREOFONINIAI HI-FI, VOKIŠKI APARATAI, TAISYMAS IR PARDAVIMAS

FRANK'S TELEVISION AND RADIO, INC.

3240 South Halsted Street Tel. CA 5-7252

CRANE

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKEWICZ, Pres.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 1/4%

NEŠA INVESTAVIMO SĄSKAITOS

Mokami nuo vasario 1 d., 1960

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELLO NUOSIMCIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 5 p. d. ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 p. d. SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

COMPLETE AUTO SERVICE

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

kurioje jūsų automobilis bus pilnai užtaigtas, pradedant motoro suregulavimu, karoserijos ištaisymu, ratų subalansavimu tiesiai važiojimo nustatymu, dažymu ir kitais darbais. Naujai padintose dirbtuvėse naudojamos moderniausios mašinų automatinio karsierio įrenginiai. Dirbtuvėse visu laiku gali būti taisoma visų tūzo automobilis.

Sav. STASYS DAPKUS

4542-44 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.

Tel. CLiffside 4-2241

XXIII Liet. Enciklopedijos tomas

PROF. STEPONAS KOLUPAILA, Notre Dame, Ind.

Lygiai po trijų mėnesių gavome eilinį 23-įjį tomą; dar belaukiame 15-jo (Lietuvos tomo. Šis tomas, redaguotas J. Girniaus ir J. Puzino, apjungia žodžius nuo Pinaklio ligi Prezidento. Redaktorių ir autorių sąrašas vienas - kitas jau pažymėtas kryžiu, bet vis prisi- jungia naujų, dažniausia jaunų žėgų. Šis epochinis darbas tuo rodo tęstinumą ir vieningumą.

Didžiausias šio tomo straipsnis paskirtas Prancūzijai, jos geografijai, istorijai, kalbai, literatūrai, menui ir muzikai, til- po 440-498 psl., viso 58 psl. arba daugiau kaip 1/10 viso tomo. Portugalijai paskirta 19 psl. Tokios studijos, kaip J. Griniaus apie prancūzų litera- tūrą ir meną, padarytų garbę kiekvienai didžiajai enciklopedi- jai.

Lituanistiniai straipsniai

Mums ypatingai įdomūs liti- anistiniai straipsniai, liečią Lie- tuvos geografiją ir istoriją. Pa- žymėtini straipsniai: Piskas, Pivašūnai, Plateliai, Ploščiai, Plungė, Podolė, Polockas, Pra- monė, Prekyba. Labai turin- gas Plungės aprašymas. Iš žmonių pamintėti: Plateriai, Pleiryte - Puidienė, Pocius, Po- čobutas, Popiežiai, Poška, Po- tockiai, Povilai, Pranciškai, Prapuoleniai... Jų tarpe, tačiau, pasigendame Martyno Pozingio, Ventės Rago švyturio priežiūrė- tojo ir paukščių migracijų ste- bėtojo, Stasio Platerio, Kurtu- vėnų pavyzdžio ūkininko, Al- girdo Prapuolenio, V. D. Un- to asistento, architekto.

Tikslumas, sklandumas, stilius

Enciklopedijos straipsniai pri- valo skirtis nuo kitų savo tiks- lumu, trumpumu ir sklandumu. Enciklopedijoje turi būti ven- giama tokių išsireiškimų, kaip "prieš keletą metų" (p. 274), "prieškarinėje Lietuvos gimna- zijoje" (p. 507), ir pan. Trum- pumu ir tikslumu pasižymi R. Krasausko straipsniai, pvz. Piskas, pp. 20-21; jo rasi- niai, suglausti ir gerai doku- mentuoti, turėtų būti pavyz- džiu kitiems bendradarbiams. Malonu skaityti St. Santvaro rašinius dėl jų dalios kalbos. Jis tikrai vertas pagirti, jo pa- ties žodžiais tariant (p. 244) "dėl kalbos grynumo, žodingu- mo ir garskūmo, minties aiš- kumo ir poetinio vaizdo realu- mo". Dabar paimkime pora ki- tų pavyzdžių:

"Polivinilacetaliai - polime- ral, kurie susidaro reaguoiant aldeidams (formaldeidui, ace- taldeidui, butiraldeidui) su po- livinilalkoholiu" (p. 244), "Predestinacijos mokslas tu- ri ryšius su kristologiška ekle- zioliginėmis, soteriologiška ant- ropologinėmis ir juridiskais es- chnologinėmis studijomis" (p. 514).

Abudu sakiniai parašyti puik- kiai, tiksliai ir moksliškai, ge- rų savo srities žinovų. Tikslai, ar juos besupras eilinis L. En- ciklopedijos skaitytojas?

Išsiskikimas

Be reikalo ilgi mūsų techni- kų ir kalbininkų straipsniai. Technikai neturėtų mėginti įsprausti vadovėlių į vieną - ki- tą puslapį, bet pasitenkinti trumpais apibūdinimais. Kalbi- ninkai rašo apie tokius daly- kus, kurie (ir dar ne visi) tik- tų dienraščio priedui ar žurna- lui. Ar buvo reikalo, pvz. skelb- ti visų vienos mokyklos ber- niukų ir mokytojų pavardžių

(p. 507)? Pulgio Andriusio lek- sikonas yra dar žodinesnis. Visai nesuprantama, kuriam galui pakartoti visi tie "negra- Girniaus ir J. Puzino, apjungia žodžius nuo Pinaklio ligi Pre- zidento. Redaktorių ir autorių sąrašas vienas - kitas jau pažy- mėtas kryžiu, bet vis prisi- jungia naujų, dažniausia jaunų žėgų. Šis epochinis darbas tuo rodo tęstinumą ir vieningumą.

Didžiausias šio tomo straips- nis paskirtas Prancūzijai, jos geografijai, istorijai, kalbai, li- teratūrai, menui ir muzikai, til- po 440-498 psl., viso 58 psl. arba daugiau kaip 1/10 viso tomo. Portugalijai paskirta 19 psl. Tokios studijos, kaip J. Griniaus apie prancūzų litera- tūrą ir meną, padarytų garbę kiekvienai didžiajai enciklopedi- jai.

Šis tomas spausdintas ofse- to būdu nauja mašina. Atro- do, tačiau, kad iliustracijos yra per daug pilkos. Norėtume, kad jos būtų skaistesnės. Pradžia visada būna sunki.

Apie muziką ir modernų meną Išidėmėtos nuomonės apie pramoginę muziką Iz. Vasyliū- no, p. 404; nei vienas genialus muzikas nepaskyrė jai savo kū- rybos; ir apie moderninį meną, J. Griniaus, p. 493: chaotiškam įvairumui reikšmės turėjo įsi- galėję meno pirkčiai, kurie sa- vo galerijų parodose reklama- vo pasirinktus tapytojus Pary- žiaus dailininkų minioj ir sno- bams patenkinti usdarinėja naujas madas...

Tenka sutikti su J. Grinium (p. 481), kad XX amžiaus dar "laiko neišėjimas". Todėl nereikėtų daug dėmesio skirti tiems "skulptoriams", kurie labiau mėgsta įvairias skardas, vietas, stiklą (p. 493). Dar pridėčiau ir "tapytojus", kurie prilipo be tvarkos spalvotų popierių iškarų prie purvino kartono lapo, prideda egzotišką pavadi- nimą ir rytielį pavardę (ir kainą: 1.000 dolerių).

Keletas mažočių

Peržiūrėjęs naują tomą per kelias valandas, pastebėjau kelių klaidų mažočių. Ge- momis papuošti žiedai, p. 263: nereikalingas anglicizmas: gėms - lietuviškai brangakmenys. P. 260: Lietuvoje buvo įsigalėjęs terminas siurblys. Ir kodėl vartojamas pumpavimas, ne pompavimas? Poniatowski, p. 272, turi būti Jozef, ne Jo- sef. Port - Arthuras, p. 304, Lietuvoje tebuvo rašomas Port- artūras ar Port Artūras, be h. Pagal Mamon siuzetą Massenet sukūrė operą, p. 542: tikrai yra trys operos pagal tą siu- zetą, dar yra Auberto ir Pucci- ni. Hradčany, Hradčino kalnas, Hradčano rūmai, p. 398: turi būti Hradčani, Hradčanų rū- mai; tuose rūmuose teko būti drauge su to straipsnio auto- rium: matyt, jam korektorius pakišo koją. Pito ir Pit, p. 498, turi būti Pitot (ž. p. 66); ten pat Hydro - und Messmechanik, turi būti Hydro - und Aerome- chanik. Dar yra kiek spaudos klaidų rusų ir lenkų citatose, pvz. kompanii, p. 391, t. b. kompanii; Stefana Batorego, p. 25, t. b. Stefana; Syktyvka- zo, p. 100, t. b. Syktyvkar; Opisany Wilna, p. 427, t. b. Opisanie; Krolestwa Polskie, t. b. Krolestwo Polskie.

Viens iš piktžolių

Ypatingai nemaloni klaida yra Vorkala, pp. 256-257, tu- ri būti Vorskla, Dniepro inta- kas, plg. LE V 85. Tai yra vie-

Anatolijus Lekečinskas. Paliktas namelis (tempera); šio pa- veikslas autorius yra taipgi parašęs eilėraščius, kuriuose ištrem- tai i Sibira sesei sako: "Tolumoje susigūžęs namelis /Liko vienas aplėistas senai; /Beržas, gluosnis, i svirną takelis /Ir dainos jau užgeso aidai". Kitami eilėraštyje, skirtame tremtinei motinai, jis rašo: "Menu pavasario rytą tėviškį tylų; /Nubalę vyšnios sodo gale, /Aukšiniai saulei virš miško kylant, /Mamyte, žadina mane." Paskutiniame posme, kreipiasi i motiną, Sibiro tremtinę: "Mano, o kankine tundros Baikalo; /Ne, Tu su manim, mano širdy- je. /Šypsais portrete ant mano stalo - /Tu meilė, džiaugsmas, mama Marija."

Tarp Granados ir Malagos

Ispūdžiai iš kelionės be bilieto

GEDIMINAS ANDRIUSIS

Kai kojos pradeda niežėti, kai lai, ne per šv. Iniausieji raginami žmogus pradeda neramiai jaus- tis savo paties uždaramę narve, tai jau tikras ženklas, jog atvi- ras kelias šaukia jį skristi i ne- matytas, saulėtas padanges, i sapne nesapnuotus miestus. Ne- kioje nuotaikoje vieną nežmo- niškai saulėtą rytą pėsčias išė- jau už Granados miesto ribų ir pasileidau kelionėn i Malagos pusę, tačiau ne traukiniu ir ne autobusu, bet, kaip Europoj sa- ko, autostopu arba gerų žmonių gera širdimi.

Pamažėle slinkdamas paplen- tėmis, mosikuodamas prava- žiuojančioms mašinoms, priimu paradą aukštai pakratų veži- mų, kuriuos tingiai traukia asi-

andaluzinių vežikų, nors ir ki- toj kelio pusėj stovi nekaltai baltos bažnyčios, kurių sienų spalva tikrai pasikeistų, jei tik galėtų...

Dabar čia pavasaris ir oras prikvėpus saldžiais migdolais, tik ką išsiskleidęs žalias den- gių perdžiūvusią žemę. Gimsta naujas gyvenimas, žolynuose sužydę migdolai, lyg neatsar- gaus dažytojo išdrabstyti plė- mai laukuose, valneliuose, pa- upiuose, aodybose. O mašinos, kaip susitarę, nestoja, visai ne- kreipdamos dėmesio i mano mo- sikavimus, tepalikdamos dulkių debesį, tarytum sakydamos:

Štai dar vienas bepinigis keliaut- isisigėdė!

Tik ką atsisėdus po senu alyvmedžių pakramtyt išdžiūvu- sio buterbrodo, štai sustoja ma- šina, kurios užpakalinis sėdima- sis plotas, atrodė, dar nebuvo užimtas. Žiūriu, išsikiša pro at- darą langą smarkiai barzdota ir iš pažiūros amerikietinė gal- va, kuri labai lėtai jankiskais žodžiais, vos persirisdama per- raide "r", pagaliau, sugebėjo paklausti, kurlink noriu keliau- ti. Nurodžiau Malagą. Girdi, ir mes, sako apšepus galva, ten link traukiam, tiktai esame var- gingi turistai, tad teks prisidėti prie benzino išlaidų. Sutinku su jo sąlygomis, tačiau pasisakau, jog savo kišenėje teturiu iš vi- so 30 pezetų, po to galva ding- ta vidun, matyti, pasitarti su taip pat barzdotu draugu. Ne- trukus derlingoji galva vėl iš- sikiša, o po jos išsineria laukan ir likusioji kūno dalis, kuri ne- buvo žemesnė, kaip du metrai.

Pakeliavę keliasdešimt kilo- metrų, sustojome užkasti. Ma- no amerikiečiai taip lėtai šnekė- jo, jog, atrodė, lengviau sužio- berėt sausą buterbrūdą, negu ištarti žodį. Itariau, jog tai yra jų tam tikras gyvenimo stilius, nes dar mašinoj pastebėjau "The Beat" knygą. Negi uždrau- si žmonėms svajoti!

Valgėm sūrį, dešrą su sausa duona bei vandeniu toje žemė- je, kur vynas pigesnis už van- denį!

Neilgai valgius, iš birbynų triukšmo ir dulkių debesio ties mum išnėrė kita mašina, o iš jos išlipo kitas tipas, aiškių aiškiausiai, vėl jankis su khaki

JOS GALITE PASITIKETI DAKTARO PARASYTO RE- CEPTO TIKSLIU IŠPILDY- MU, KAI KREIPIATES I MU- SŲ VAISTINE.

Kasdien išpildydami di- delį kiekį receptų, vartojame šviežius vaistus, kurie sėkmingai veikia. Turime vaistų didelį pasirinkimą ir pačių naujausių, vėliau- siai išrastų.

Kviečiame ir Jus duoti mums iš- pildyti Jums daktaro parašytą re- ceptą ir įsitikinsite, kad mūsų vaist- ai švieži, kainos labai prieinamos.

DARGIS Drug Store

CHARLES P. DARGIS

Reg. Pharmacist

2425 W. Marquette Road Chicago 28, Ill. Tel. NEEmlock 4-6060

VALANDOS:

Kasdien 9:30 v. v. iki 9 val. vak. Šeštad. 9:30 v. r. iki 6 v. v. Treč. ir sekmad. uždaryta.

PINIGAI SIUNČIAM I LIETUVĄ

oro paštu—bet kokioje sumoje iki \$300 tik už

\$1.65

Kadangi senus rūbus ir kai- kuriuos maisto produktus nega- lima siųsti i Lietuvą, daug kas dabar siunčia tik pinigus—per

Amalgamated Bank

International Dept.

111 SO. DEARBORN ST. Tel. Franklin 2-4100

Chicago, Ill.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

PASIRUOŠKITE ŽIEMAI

Laiskite mums patikrinti Jūsų centrinį apšildymą

Pakeičiame i GAZO—ALYVOS apšildymą

Parnosta KURENAMA ALYVA Pilnas patarnavimas Išsismokėjimo sąlygos

ANGLYS Komerciniam Residenciniam namams

SIURBLIAIS ISVALOMI Boileriai—Centrai, krosnis

GAPS ALYVA ANGLYS

Kreipkitės i mus visais apšildymo ir air-conditioning reikalais 2735 W. 63rd St. Dieną ar naktį PRos. 6-8677

Mes įrengiame — Mes aptarnaujame

• Stokerius — Boilerius

• Anglines krosnis — Aly- vos degintuvus

• Karšto vandens šildytuvus

Pardavėjas: Vincas Doba

kelnėmis ir T marškiniais. Iš Bachuso bodegos (smuklės) ir kalbos paaiškėjo, jog tai kana- dietis, taip pat pasišovęs i Ma- lagą. Po pietų jisai pasisūlė mane pavežėti, tuo atpalaiduo- damas mane nuo mokesčio už benziną. Matyt, sesė laimė tą dieną man buvo palankiai nusi- teikusi!

Vėl riedam per Andaluzijos apylinkes, kur gamta apsiren- gus spalvingais pavasario dra- bužiais. Saulėje blizga raityti- niais liemenimis alyvmedžiai, čia pat barzdoti kviečių laukai, kuriuose be baimės sau pietau- ja juodaplunksniai varnai. Šen ir ten balčių balčiausi geomet- riniai nameliai, lyg koki dirvų sargai. Viršum visko šypsosi saulė, patenkinta savo darbu.

— Iš kur esi? — pertraukia svajones kanadiečio žodžiai. Jam trumpai pasakiau. Bet ne- reikėjo man daug kalbėti, nes jis pats buvo pritvinkęs išsipa- sakoti, kur savo gyvenime yra buvęs ir kur dar norėtų būti, bet iš pasakojimų supratau, kad jį labiausiai traukia dievačio

Pasigėrėkite

Bavaria St. Pauli

Importuotu

Vokišku šviesiu alumi

SKAITYKITE "DRAUGA"

RAMBLER

Žemiausios užlaikymo išlaidos

Aukščiausia kaina parduodant arba keičiant ir ekonomiškiausias

Šiuos visus faktus ir daug kitų Rambler gerų ypatybių sužinosite naujoje vietoje

Parkey Rambler

6201 So. Western Avenue

HEmlock 4-2110

Kainos pradėdant nuo \$1,845.00

BANKO FINANSAVIMAS

HEmlock 6-1251

VICTOR'S HAIR STYLING

2442 West 63rd Street

Chicago 29, Illinois

Vėliausio stiliaus plaukų šukuosena, pusmetinis bei įvairus plaukų dažy- mas.

Pirmadienį uždaryta. Kitomis di- nomis nuo 9 iki 6 val. vak. Ketvirta- dienį ir penktadienį nuo 9 iki 9 val. vak. Savininkai:

Nijolė ir Vytautas Kaveckai.

PASIRUOŠKITE ŠIŲ METŲ ATOSTOGOMS!

Šių metų atostogas planuokite jau dabar, kad galėtumėt turėti geresnį pasirinkimą ir lankytų vietų i lėktuvų ar laivų pasirinkimą

SEGHETTI TRAVEL BUREAU

2451 S. Oakley Ave., Tel. YA 7-3278, Chicago 8, Ill.

sutvarko dokumentus, parūpina kelionę lėktuvais, geležinkeliais, autobusais, laivais, kaip keliauti Europoje taip ir planuoti ato- stogas P. Ameriko, Kanadoj ar ir pačioj Amerikoj įvair. vietose.

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šlap kę apdrausti, reikalingo agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nelaimel Mit- kus neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI ŠIŲ kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St.

Room 800

Telefonas CEntral 6-5206

MODERNIOJI KLASIKA

(Atkelta iš 1 psl.)

ugni ir vėją šventasis vadina
smerimis ir broliais.

Tik Nagio šio pobūdžio eilė-
raščius, šalia vietomis pasitai-
kančio tokio šeimyninio arti-
mumo, jaučiamas ir tam tikras
šventumo ir pagarbos jausmas
ugniai, žemei, vandeniui, me-
džiams ir akmenims. Ir šitai
palaikytų jau grynai lietuviš-
kuoju, iš amžių glūdumos atei-
nančiu brožu.

Gimtoji žemė

Ypač daug vietos Nagio po-
ezijoje skiriama pačiam didžia-
jam elementui, suformavusiam
patį poetą — gimtajai žemei.
Tik ankstesnėse knygose visa
tai buvo daugiau peizažinio, ap-
rašomojo pobūdžio. "Mėlynam
sniege" gimtosios žemės tema
teka, nesdama ir didelį proble-
minį krivį, ir likimo tai žemei
skirtą vargimą ir didingą tra-
giką:

Niekas tavęs nebučiavo laba-
nakčio. Niekas kartu nerau-

[dojo
mirusios motinos. Tėvo pa-
[kartą nelaidojo niekas.

Tavo žemė buvo tuščia ir
nuoga. Tavo žemė, kaip žem-

[dirbio delnas.
Niekas tavęs karalystės ne-
leido — pilki apdarai plazdė-

[jo.
Kaip seniai pamirštų paka-
synų vėliavos, Maro marško-

[nys.
("Laterna obscura", 42 psl.)

Egzotišką naujieną.

Pradžioje buvome minėje,
kad Nagys savo knygose grįž-
ta vis prie tų pačių temų. Ta-
čiau grįžta vis naujais keliais.
Ir šie nauji keliai yra tokie idō-
mūs, kad, skaitydamas knygą,
tiesiog negali jais atsivaikščiō-
ti.

Tačiau ir tuo grynai teminiu
atžvilgiu kiekvienoje knygoje
rasdavome vis ką nors naujo.
Naujiena yra ir šioje knygoje.
Tai eilėraščių ciklas "Penki ne-
parašyti laišukai". Penki eilėraš-
čiai, skirti tolimiems, didžia da-
limi egzotiškoms kraštams. Ei-
lėraščių vardai: Adelaidė, Hong
Kongas, Auksinis krantas, 1956
metų ruduo — Budapesto ba-
ladė ir Los Angeles. Penki kon-
tinentai — penki eilėraščiai.

Tokių tolimųjų kraštų egzo-
tikai skirtų eilėraščių mūsų
poetizai nemaža jau yra davę
Venancijus Ališas ir Alfonsas
Gricius. Nagys tačiau nė į vie-
nų jų nėra panašus. Kiek Ali-
šo kūryboje plazda romantiš-
koji tropikų pusė ir paliktų
namų ilgesys, kiek Griciaus po-
ezijoje tos į pasaulio pakraš-
čius nutremptos žemės vienos
be artimesnio santykio su žmo-
gum neša mūsų savo prakeiki-

mą, tiek Nagio minimi konti-
nentai ir miestai virpa šios die-
nos gyvybe, siejas artimu san-
tykiu su žmogumi, su dabar-
ties epocha, kartu išryškinda-
mi kiekvienas savo esminį
brožą.

Idomu, kad Europos amžių
suformuotą jos esminį brožą
čia atstovauja ne komforto ir
baimės vergai Paryžius, Roma
ar kurie kiti Vakarų miestai,
bet tik už laisvę kovojantis ir
mirstantis Budapeistas.

Kuri Nagio knyga yra
geriausia?

Po visų šių svarstymų būtų
dar galima leisti į smulkesnį
formalinį Nagio poezijos na-
grinėjimą. Bet laikraštiniuos
rėmus tai būtų tik apsunkti-
nanti buhalterija ir inventori-
zacija. Kiekvienas poezijos mė-
gėjas, kiekvienas literatūrom
drągas, skaitydamas knygą,
visa tai puikiai atsisrinks pats.

Ir pagaliau nevienam skaity-
tojui gali kilti visai konkretus
klauskimas: kuri iš Nagio kny-
gų yra pati geriausia? Ar ku-
ri nors ankstesnė, ar paskuti-
nioji — "Mėlynas sniegas"? Ir
atsakymai gali būti labai ne-
vienodi. Pareis nuo to, kuris
kaip, aplamai, suprasime poe-
zijos sąvoką. Girdėjau vieno
nuomonę, kad jam geriausia
Nagio knyga yra "Lapkrėčio
naktys" (1947). Girdi, ten tiek
daug tiesioginio jausmo, grau-
dus sentimentu, išpažintisko
intymumo ir eksperimentiškos
formos sprogėjimų.

Bet aš su tuo negalėjau su-
tikti. Mán rodos, kad čia at-
siliepią mūsų mokyklų gana ne-
tikslus poezijos aptarimas, pa-
brėžiant vien tik jausminę jos
pusę. Tuo tarpu ne vien tik
jausmo karštumas padaro poe-
ziją ar aplamai literatūrą di-
dele. Sakysim, Goethės roma-
ne "Die Leiden des jungen
Werthers" tyvuliuoja neapval-
domo jausmo ežerai. O to pa-
čio autoriaus dramoje "Iphige-
nė auf Tauris" dominuoja pa-
reigos ir jausmo pusiausvyra
ir klasiškos išraiškos tobulu-
mas. Arba imkime kad ir mū-
sų Maironį. Yra jo kraštų jau-
nystės jausmų eilėraštis "Ant
Druksės ežero". Yra ir didin-
gai ramus ir mąstantis bene
poeto paskutinytis "Vakaro
mintys". Abudu eilėraščiai la-
bai geri. O kuriam kuris geres-
nis, pareina jau nuo individua-
lios nuotaikos ir skonio.

Balsas už poeziją

Man rodos, turėtume atsi-
minti štai ką. Eilėraštis gali
būti ligi ašarų jausmingas, ga-
li turėti apėčiai ir vadovėliuo-
se aptartų poetinių priemonių,
o vis dėlto neturėti pačios po-
ezijos.

Van Gogh. Motina ir vaikas
("Ateities" klišė)

Paklausite: tai kas pagaliau
yra poezija? O paklauskite
elektronikos specialisto, kas
yra elektra arba daktaro, kas
yra gyvybė. Ir jie mums nieko
mandriau negalės atsakyti kaip
tik: elektra yra elektra ir gy-
vybė yra gyvybė. Taigi ir poe-
zija yra tik poezija. Ir kas
jos neranda, kas jos nemato ir
kas jos neupranta, tam trumpai
ir neišaiškinti ir piršto dū-
rimu neparodysi.

Gi Nagio viziose knygose tik-
rosios poezijos buvo visada ap-
tulti. Neturėjo jai niekada nei
jausmo, nei išorinio apipavida-
rinimo. Dar kondensuočiau vi-
so to randame pastarojoje kny-
goje. Ypač ryškiai pabrėžtas
goje. Ypač ryškiai pabrėžtas
vaizdo ir minties atitikmenų iš-
ieškojimas, kas liudija sunkų,
bet vaisingą poeto darbą. Tad,
viską krūvon sudėjus, many-
čiau, kad vis dėlto geriausiaji
Nagio knyga yra pastaroji.

Linkėjimai leidyklai

Knyga labai skoningai išleis-
ta Lietuvių Enciklopedijos lei-
dyklos. Tikimės, kad tai ne pir-
mas ir ne paskutinis šio pobū-
džio leidinys. Todėl ir linkime
Lietuvių Enciklopedijos leidyk-
lai, baigus didįjį darbą — Lie-
tuvų Enciklopediją, neužsida-
rvyti, bet likti ir toliau viena iš
pagrindinių laisvojo pasaulio
lietuvių leidyklų rinktinės
knygoms leisti.

"Mėlynas sniegas" puslapis.
viršeli ir dviejų spalvų titulinį
puslapį gražiai puošia nuosai-
kia moderniški Alvinas Kurausko
piešiniai. Todėl visa
knyga yra be galo kultūringa
dovana pačiam sau ir kitiems.

Henrikas Nagys MELY-
NAS SNIEGAS. Poezija. Lie-
tuvų Enciklopedijos leidyk-
la 1960 m. Viršelis, titulinis
puslapis ir skyrių piešiniai
dail. Algirdo Kurausko. At-
spausdinta 500 egz. Kaina 2
dol. 88 psl. Spaudė Lietuvių
Enciklopedijos spaustuvė 265
C St., So. Boston 27, Mass.

Tarp Granados ir
Malagos

(Atkelta iš 6 psl.)

proga paklausiau, kaip ši anda-
luzų sostinė jam pačiam. Girdi,
gatvės švarios, bet parko ins-
pektorai norėję iš jo išlupti 2
pezetas (vieną angliską peną)...
— O kaip Alhambros rūmai?

— Nieko daug gero, tik šiek
tiek vandens krenta iš viršaus
apačion, ir viskas!

— Vargšas žmogus, — pa-
galvojau.

— Buvau gana nusivylęs šiais
rūmais, — kalbėjo toliau. —
Esu aplankęs Taj Mahal ir
Aleksandrijos mečetę. Man at-
rodo, čia nieko lygiagrečiai ver-
tinga nėra.

Po to kalbą nusuko į tai, kiek
jo mašina sunaudoja benzino
per tiek ir tiek kilometrų.

Dabar mūsų mašina ėmė rim-
tai kosėti, nes pradėjome kilti į
Sierra Nevada kalnynus, nors
ir alyvmedžiai vis dar kopė
aukštyn lyg kareiviai į nepa-
siekiamą tvirtovę. Šen ir ten
vis dar matėm vynuogynus, ku-
rie tiesiai glustė — glaudėsi prie
žemės, sakytum, saugodamiesi
nuo pavojingo priešo, įsikibę
kieton žemėn susuktai staga-
rais. Tarp alyvmedžių, netoli-
mo klaukus kalno šlaito papė-
dėje dar matyti vienas kitas pa-
juodes andaluzas, kuris su pei-
liu genėja savo vargingai augi-
namų vaismedžių šakas.

Oras, regis, sustojęs, lyg ne-
gyvas, nors ir retkarčiais mūsų
mašinos langus pasiekia liūdnos
flamenkų dainos, kuriomis išie-
ja savo vienišą sielą kalnų pie-
menys ir mūlų varovai. Pekal-

nėje miega kaimas baltų trobe-
lių, susiglaudusių aplink šartia-
bokštę bažnytelę, saugojančią
anas lyg piemuo savo avelas.

Perlipę su mašina šiuos nu-
garkaulinius gūbrus, tuoj iš-
vydom patiestą prieš akis si-
dabrinį kilimą — jūrą, kur vi-
som spalvomis spindėjo vienas
gražiausių miestų pasaulyje —
Malaga. mūsų kelionės tikslas.

Kritiškas literatūros
įvertinimas

Iš spaudos išeis stambus vei-
kalas: "The Catholic Book-
man's Guide: A Critical Evalua-

ROOSEVELT PICTURE
FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų
rėmai. Pritaikinti paveikslams,
skelbimams, metalo aplietimams.
2400 S. Oakley Ave., Chicago
Virginia 7-7258-59

SOPHIE BARGUS RADIO
SEIMOS PROGRAMOS

VISOS PROGRAMOS IS WOPF
1490 kil. AM ir 102.7 mg. FM
Lietuvių kalba: kasdien nuo pi-
rmadienio iki penktadienio 10.11 val.
ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais
8.30—9.30 val. ryto. Vakaruškos
pirmd. 7 val. vak.
Anglų kalba: kasdien nuo antra-
dienio iki penktadienio 7.30 val.
vakaro.
Tel. HE 6004 - 2-4113
7159 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

DEMESIO VISIEMS!

Daktarai ištyrė veikiama, pataria ir ki-
tiems galvos odos ir plaukų problemoms
naudoti esamus vaistus JIB. Pila 1-25840.
kurias išgydoma 100% pleiskanos, plau-
kų slinkimas, niežėjimas, šašai ir at-
gaunama jaunystės plaukų spalva. Pa-
tyrė vaistų gerumą, patarkite giminiams,
kaimynams ir pažįstamiems. Užsakant
siunčiama C.O.D., U.S.A. Vaistai gau-
namai:

DRUG STORE, 2458 W. 69th St.
Chicago 29, Ill.

UNIVERSAL SHOE
STORE

(Liet. batų krautuvė) Yards 7-0525
(Virš 40 metų Bridgeporte)
Naujausio stiliaus batai visai šeimai
3335 So. Halsted St., Chicago
Atdara: kasdien nuo 9 val. r. iki 6 v.
vak. Pirmd. ir ketvirtad nuo 9 v. r.
iki 9 val. vak.

STABDŽIŲ TAISYMAS
BRAKES RELINED

Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:
CHEV., FORD, PLYM. \$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS., STU., RAMBLER, BUICK \$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON \$16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD \$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC \$19.95
Žemos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Pilnas
hidraulinis stabdžių sistemos taisymas (cilindrai, vamzdeliai,
oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs
mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.
Nauja dirbtuvė su moderniausiais įrengimais.
Naudokitės mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir saži-
nngu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS
2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRovehill 6-7777DIDŽIAUSIA IR MODERNISKAUSIA PAMINKLŲ
DIRBTUVĖ CHICAGOJE

Pirkite tiesiog iš gamintojo ir sutaupysite!
John Savickas
Monuments
11849 So. Kedzie
Chicago 43, Ill.
Jūsų pasirinkimui di-
džiausias rinkinys ga-
tavų pavyzdžių.

Dėl susitarimo (appointment) galite pamatyti kiekvieną laiką
Telefonai: BE 8-3632 arba BE 3-4718
Atidara kasdien ir sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 5 v. vak.

ation of Catholic Literature". filosofijos, psichologijos, litera-
Jį redaguoja sesuo Mary Regis, tūros ir gamtamokslis. Tai ypač
I. H. M. Išleis Hawthorn Books. bus naudinga katalikų bibliote-
Jame bus 22 pagrindiniai straips koms, nes bus knygų ir mora-
niai, kuriuose bus vertinama linis, bei religinis vertinimas.
tūkstantiai knygų iš religijos, Kainuos \$12.95.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYCIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių
ir kitų papuošimų
2445 WEST 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESI OG NUO
MR. NELSON'

SAVININKO

SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CE 4arcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYTS MODERNIOS KOPLYCIOS

2533 West 71st St. Telef. GRowehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EDVARDAS SAUNORIS — GELININKAS

rarušia gėlės iš savo šiltadarčių vestuvėms,
krikštynoms ir kitoms iškilimams. Parūpina gėles
ne tik laidotuviams, bet ir gėles sodinti ir puošti
kapus Jūsų artimųjų.
3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

J. F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYTS MODERNIOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYTS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIONAS

4345 S. CALIFORNIA AVE. Lafayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3907 LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1139—1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

STEPONAS G. LACKAWICZ

2424 W. 60th STREET Tel. REpublic 7-1213

VANCE FUNERAL HOME

1924 S. 50th AVENUE Tel. OL 2-5245 arba TO 3-9687

Panaudokite mūsų firmos patikimiausiu, atsargiausiu ir tinkamiausiu patarnavimu.
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

(Laisvuota per Intourist)

SIŪSKITE SAVO GIMINĖMS PAKETUS

I LIEUVĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ, LATVIJĄ, ESTONIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS

SIŪSKITE PAKETUS DABAR

135 W. 14th St., New York 11, N. Y., Telephone CHelsea 3-2583

Atdara kasdien nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 9 iki 4 val. diena

141 Second Ave., New York City. Tel. GRamercy 5-7430

Arti subway — Tarp 6th ir 7th Aves. Atdara kasdien 9—6; sekmadieniais 9—4.

21 Fifth Avenue, 359 West Broadway, 132 Franklin Avenue, 332 Fillmore Avenue

Youngstown 3, Ohio So. Boston 27, Mass. Hartford, Conn. Buffalo 6, N. Y.

Tel.: RI 3-0440 Tel. ANDrew 3-5040 CHapel 6-4724 Tel. TL 6-2974

762 Springfield Ave. 900 Literary Road, 11339 Jos. Campau, 632 W. Girard Avenue

Irrington 11, N. J. Cleveland 13, Ohio Detroit 12, Michigan Philadelphia 23, Pa.

Tel. ESsex 2-4685 Tel. TOWer 1-1461 Tel. TOWNsend 9-3888 Tel. WALent 5-8878

3216 Sunset Boulevard, LOS ANGELES 28, Calif. NORMandy 5-9887

2803 3rd AVE. (tarp 147 ir 148 St.) BRONX 53, N. Y. Tel. LUDlow 5-2624

217 E. Hennepin Ave., MINNEAPOLIS 14, MINNESOTA. Tel. FEderal 2-4908

Mūsų didelė ir patikima firma yra patarnavusi tūkstančiams pasitenkinusių klientų. 100% garantija, kad kiekvienas paketas bus pristatytas. Išsiunčiame į 48 valandas.

Adresatų pasiukia į 6—7 savaites oro paštu į 7—12 dienų.

Dabar galima rūbų slatinuose siųsti ir kavos pupelių, šokolado (plytelių) ir bombonkes.

Jūs rasitės randaš pliausias pasirinkimas pirmos klasės medžiagų.

Klauskite plius katalogo, rodančio kainas dėl multo ir patarnavimo. Katalogas veikia.

Moterų GYVENIMAS

Redaguoja ST. SEMENIENĖ, 3321 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. CLIFFSIDE 4-5665; VI /-0618

Naujosios motinos sąžinės sąskaita

JANINA PUSKORIENĖ, Los Angeles, Calif.

Vienas vokiečių rašytojas, norėdamas parodyti krikščioniškos meilės didybę, palyginimui pasirenka gėles. Jis sako, kad motinos meilė prilygsta paprastai pienai, kuri, laukui atėjus, nei sėjama, nei prižiūrima, savo žiedais užlieja visus patvorių, pakeles ir pievas. Ar timo meilė — tai jau darželio lėlė. Ji trapi. Ją reikia pasodinti, patręsti, palaistyti. Ji kartais neprigyja. Gi priešo meilė tai taurusis edelveisas, kuris auga aukštuose kalnuose ir kurį gali išvysti pasiekę tik drąsi širdis.

Motinos dieną, kada motinai yra atiduodama pagarba už jos meilę, darbą ir triušą, reikėtų įsidėmėti šiuos išmintingus žodžius ir su dideliu nusizėnimu švęsti tą dieną.

Mes, motinos, nenusimelome tiek daug garbės. Mes negalime nemylėti savo vaikų, mes negalime jais nesirūpinti. Mūsų meilė yra kūrėjo įdėgtą ir ji yra taip natūrali ir paprasta, kaip pakelės pienė. Pats faktas, kad mes esame motinos, dar nesuteikia mums didelio nuopelną. Padėkai užsitarauti reikalinga savęs išsižadėjimo, pastangų. Mums, lietuviškosios motinoms, jų reikia dabar dar daugiau negu motinoms, kurios auklėjo savo vaikus laisvojoje Lietuvoje. Mūsų uždavins čia pasunkėja tuo, kad lietuviško auklėjimo srityje mes mažai randame pagalbos ir paramos už šeimos ribų.

Jaunesnės kartos motinos

Gal dėlto jaunesnės kartos motinos jau pastebima reikišnių, kurie motinai garbės netikėtai, bet net ją žemina. Užsikrėtusios amerikoniškąja "good time" ir "getting ahead" dvasia, mes neretai paliekame savo vaikus netinkamoje priežiūroje, o kartais ir visai be priežiūros; užkrauname visą vaikų auginimo ir auklėjimo našta močiutėms ar šiaip samdytomis moterims, o pačios skubame pasipinigauti, kad galėtume įsigyti puošesnį drabužį, modernesnį baldą, geresnį automobilį ar namą.

Rūpinkimės vaiko dvasia

Mes mylime savo vaikus, bet jų nesuprantame. Mes nerandame laiko ar reikalo susipažinti su vaikų auklėjimo literatūra, kurios yra apstu. Net ir lietuvių kalba turime. Tačiau užuot rūpinęsi vaiko dvasia, mes visą dėmesį sukoncentruojame į jo kūną. Mes rūpinamės, kad vaikas būtų puošniau aprengtas, sočiau pavalgydintas, žaislais aprūpintas. Bet ar to užtenka? Vaikas yra žmogus, Dievo tvarynis, kuriam reikalinga dvasinio maisto. Nerasdamas jo savo šeimos židinyje, jis jo ieškos jį supančioje aplinkoje. Ir suras. Abejotinose draugystėse, televizijoje, kino teatruose, komikuose ir pan.

Tusčias laiko praleidimas

Net ir tos motinos, kurios turime laimės pačios savo vaikus auklėti ir auklėti, kiek gi laiko mes skiriame savo šeimos tobulinimui? Turbūt, labai nedaug.

Dežniausiai teisinamės laiko stoka. Bet kas suskaičiuos tas valandas, beprasmingai praleistas prie televizijos, telefono, madų žurnalo, veidrodžio. Visas tas sugaištas laikas, jeigu jis eina savo vaikų ir šeimos sąskaiton, yra dėmė, kurią mes privalome nusiplauti.

Motinos nėra vienos

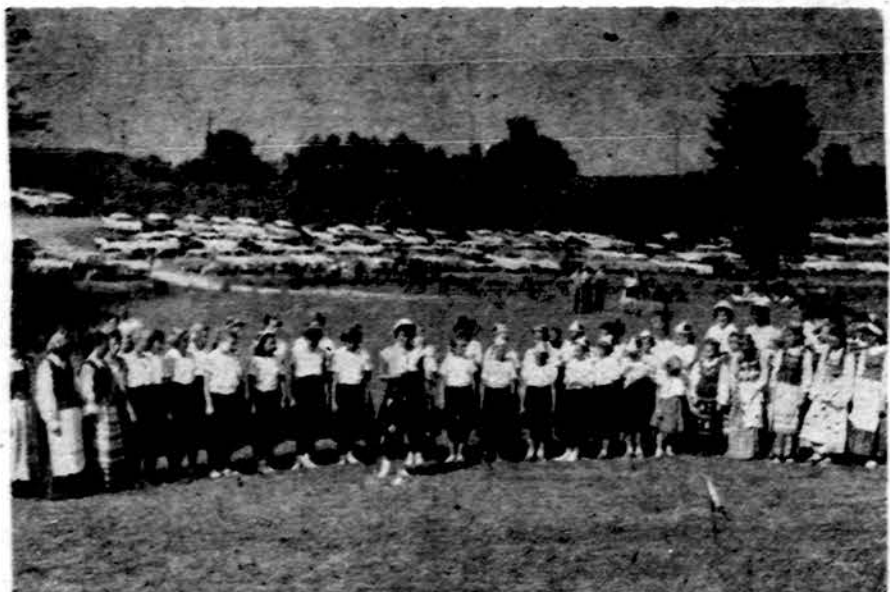
Iš kitos pusės, jeigu buvome padėję daug nuosirdžių pastangų savo vaiką pažinti ir suprasti, jeigu išsiaiškinome savo problemas su pedagogu, psichologu, gydytoju ir rezultatai, kažkodėl vis gaunasi neigiami, nenusiminkime, nekriskime į apatiją, nesakykime — prieš srovę nepaplauksi. Turėkime kantrybės. Teisybė, mus supančioje aplinkoje vaiko auklėjimas yra didelė problema, bet visoms mums reikėtų neužmiršti, kad šioje kovoje mes ne esame vienos. Aukščiausias, kurį mes turime, yra šis laisvą ir turtingą kraštą per ugnį, van-

Jeigu mūsų vaikai persisunks ta "lengvo gyvenimo", materijos dvasia, jeigu jiems tokios sampratos, kaip dorovė, kilnumas, pagarba, padėka, išsižadėjimas bus tik beprasmiškie žodžiai — tai mes, motinos, būsimės kaltos.

Ar dėl to mus reikia pagerbti Motinos dieną? Tegul geriau ši diena būna nusizėnimimo, atgailos ir tvirtos pasiryžimo akstinu taisyti žemės Veidą. Tegul ši savęs išsižadėjimo dvasia aplanko mus ir pavergtuose, bedievybe paženklintuose, kraštuose ir laisvame, pagoniškus stabus garbinančiame, pasaulyje.

Helen Keller aplanko prezidentą

Helen Keller, kuri nugalėjo klumą bei kurtumą, tapdama apatią, nesakykime — prieš srovę nepaplauksi. Turėkime kantrybės. Teisybė, mus supančioje aplinkoje vaiko auklėjimas yra didelė problema, bet visoms mums reikėtų neužmiršti, kad šioje kovoje mes ne esame vienos. Aukščiausias, kurį mes turime, yra šis laisvą ir turtingą kraštą per ugnį, van-

Mergaitės Dainavos stovykloje vasaroja, vadovaujamos Nek. Pr. Marijos seselių.

Japonės apie Amerikos vyrus

Iki II Pasaulinio karo japonės nebuvo mačiusios amerikiečių vyrų, nebent tik kino ekrane. Joms amerikiečiai atrodė keisti, didelio ūgio užsieniečiai, su kuriais jos neturėjo jokio bendrumo, jokio kontakto ar menkiausio supratimo apie juos.

Tačiau nuo 1945 m., staiga ir netikėtai, daugiau kaip 30,000 japonių iškėlė už amerikiečių kariškių. Aptikrė, aštuonis iš 10 moterų Japonijoje matė ar susidūrė su amerikiečių per paskutiniuosius 16 metų. Perteitis metais daugiau kaip 100,000 amerikiečių turistų aplankė Japoniją.

Norėdami sužinoti, ką dabartinė japonė moterų karta galvoja apie Amerikos vyrus, JAV laikraštiniškai apklausinėjo daugiau 100 gražiausių Japonijos mergaičių, 16–30 metų amž.

Jie gavo keletą tipišių atsakymų:

Tomoko Sayama: "Amerikietis yra pasaulyje geriausias vyras, nes jis laiko savo žmoną sau lygia, turi daugiau pinigų, kaip kiti vyrai ir išleidžia juos".

Keiko Ishikawa: "Amerikietis yra labai švelnus visiems vaikams, myli mergaites. Tik aš stebiuos, kodėl JAV kareiviai veda japonės, o karininkai — amerikietes".

Akemi Chinaya: "Amerikietis, tai reiškia vyrą, kaip prez-

Moterų pasaulis

*** J. Narūnė** prisuntė Motinos dienos progą straipsniui, kuriame duoda ryškų pavyzdį, kaip "gražių lietuviškų tradicijų išauklėti vaikai pagerbdavo ir likdavo pareigingi motinos atžvilgiu". Ji nupasakoja, kaip žavingoje Zarasų gamtoje, stambiame Prunskių ūkyje gyvenono dievobaiminga aukštaitė Ona Prunskienė, mielo židinio širdis ir moralinis autoritetas. "Jos vaikai, jautriai išauklėti religinėje ir tėvynės meilės dvasioje, buvo jos karščiausiu noru ir įtaka gražiai išmoksinti", rašo J. Narūnė. Nupasakojusi apie nelemto karo išblaškytus šeimos narius, tėvo mirtį ir jo brolių Sibire, motinos kančias Sibiro ištėmimo, ji sako: "O. Prunskienė ir Sibire nepalūžo: kiek galėjo ir čia darė gera, globodama našlaičius ir vis karštai meldamasi. Ji meldė stebuklo: dar kartą pamatyti savo vaikus!.. Ryžosi ir bėgo iš Sibiro. Pasiekusi Lietuvą ir pasiėmusi mergaitinę pavarę, apsigyveno, kur jos niekas nepažinojo..."

"Pagaliau po 20 metų okupuotoje Lietuvoje ir Sibire — bado ir darbo stovyklose, Ona Prunskienė, pasiekusi 73 m. amž., atvyko pas savo mylimus vaikus laisvame pasaulyje, Chicagoje".

"— Stebuklas įvyko, — sujaudinta kalbėjo motina, kurios rankas bučiavo josios sūnus kun. dr. Juozas".

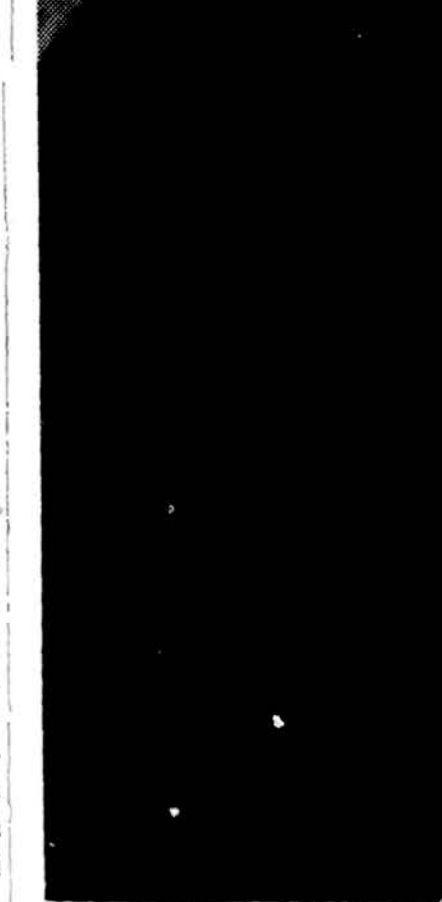
dentas Kennedy: turtingas, gražus, didelis draugas, puikus vyras, geras tėvas".

Kaori Fuji: "Vyras, kuris šypsosi visą laiką ir kranto gumą, yra greičiausiai amerikietis. Pastebėjau taip pat, kad jis žvalgoji į daugelį mergaičių".

Keiko Kawaji: "Amerikietis mėgsta moterį padaryti laimingą. Jis išauklėtas tokiu būtu, kas yra labai gerai Amerikos ir visoms kitoms moterims, kurias jis sutinka".

Tsujumi Hisatomi: "Kadangi aš ištėkėjusi už amerikiečių, tai galiausiai, kad amerikietis yra labai dosnus, suprantantis ir labiau atidus, rūpestingas... kaip vyrai kurios kitos tautos".

Marilyn Kareiva (Kareivaitė) yra naujoji "Vytis" žurnalas, Liet. Vyties organo, redaktorė. Daugelis džiaugiasi redakcijos perkėlimu iš Bostono į Chicago, o labiausiai tokiu puikiu redaktoriaus parinkimu. Ji rodo nepaprastai didelį susidomėjimą ir aktyviai įsijungė į savo naujas pareigas.

Tremties močiutė: pavalkėdas atsiųstas JAV Vyskupų Šalpos fondo, kuris teikia lėšas tremties senelių, ligonių šalpai. Prie paruošė laimingą pridėti apl. foto. Joseph Campbell žodžiais: "Kaip balta žvakė šventoje vietoje, toks susenusio veido grožis".

Barbora Švedaitė

SUSIMĄSTYMAS — MALDA

Iš amžių glūdumos atitekėjęs kraujas
Tesruvena mūsų gyslose,
Išsiliedamas mūsų vaikų kraujo takais
Perduotas anikams...

Besrovenas į nežinomą, dar negimusių
Mūsų giminės žmonių kartas
Nenutrūkstant laiko begalybėse...

To kraujo testinimo vardan,
To giminingo mūsų tarpusavio
Ryšio vardan,
— Prie Dievo Motinos kojų,
Tespindi vienuolika uždegtų žvakų —

Temirguliuoja jos degdamos,
Teslovina Aukščiausiąją Gimdytoją
Ir laimina Dievo sukurtą —
Nenutruktamą pasaulio motinystę...

Kartų kartosna, kraujo perpylime
Ir mūsų giminės testinime...

J. Narūnė baigia mintimi, kad visa mūsų spauda (neišskiriant net kairiojo sparno), o ir svetimaucijų spauda aprašinėjo tą giliai jaudinantį susitikimą — mylinčių vaikų ir pasilgusios motinos.

*** Chicago Lietuvos Moterų klubas** ruošia šaunų "Gintaro" balių sekančią mėnesį South Shore Country Club salėje, per kurį visuomenei bus pristatytas debutantės. Norima atlikti viską lietuviškoje dvasioje — dekoracijos palies lietuviškąjį aukšą — gintarą, mergaitės gaus dovanų gintaro papuošalų. Muzika, ved. J. Byansko, bus liet. liaudies dainų temomis. Mergaitės dėvės baltas ilgas sukneles ir turės trispalvius puokštes su rūtomis ir liet. spalvų kaspainais. Vyraus liet. šokiai.

Būsimos — kitų metų debutantės, kurių yra apie tuzinas, dėvės rūtų vainikėlius. Šiais metais yra pačios pirmosios debutantės, tačiau norima tokių debutančių balių padaryti tradiciniu. Šiais metais debutantės bus tik Ch. L. M. klubo narių dukros, vėliau, manoma, bus įvedamos ir kitos. Šiais metais debutančių bus šešetas: Beverly Brazis, Joyce Evans, Alma Giedraitis, Constance Gilmore, Sylvia Kezes ir Elaine Thomas.

*** Marilyn Kareiva** (Kareivaitė) yra naujoji "Vytis" žurnalas, Liet. Vyties organo, redaktorė. Daugelis džiaugiasi redakcijos perkėlimu iš Bostono į Chicago, o labiausiai tokiu puikiu redaktoriaus parinkimu. Ji rodo nepaprastai didelį susidomėjimą ir aktyviai įsijungė į savo naujas pareigas.

*** ALIAS Chicago Skyr.** Inžinierių žmonių klubo metinis susirinkimas įvyko bal. 30 d. Jaunimo centre. Susirinkimui pirmininkavo H. Žitkienė ir sekretoriavo D. Pargauskienė. Klubas pirmininkė A. Vintartienė davė metinį pranešimą. Klubas valdyba talkininkavo skyr. vald. suruošiant šeimų išvyką į Lake Geneva, taipgi ruošiant ALIAS suvažiavimą ir skyr. dešimtmečio minėjimą. Tradicinio baliaus metu klubo narės už gėles rožių vėsiu surinko per \$200 Vasario 16-tosios gimnazijai. Duota \$10 Balfui ir \$25 prof. S. Kairiui. Klubas prisidėjo darbu ir maistu garbės nario prof. V. Biržiškos pagerbimui ruošose vaišėse. Išrinkta nauja valdyba: pirmininkė Birutė Sekmakiene ir Halina Žitkienė, E. Juzienė, Milada Tamulionienė ir Nijolė Vengrienė. Po susirinkimo, besivaišinant, buvo žiūrima inž. Iz. Bartkaus rodomų filmų iš buvusio baliaus. suruoštų parodų ir kitų kultūrinių įvykių.

*** Dr. Nijolė Remeikytė,** dantų gydytoja, buvo paminėta pereinamojo šeštadienio "Daily News" dienraščio laidoje, žurnalo rodomų filmų iš buvusio baliaus. suruoštų parodų ir kitų kultūrinių įvykių.

*** Dr. Nijolė Remeikytė,** dantų gydytoja, buvo paminėta pereinamojo šeštadienio "Daily News" dienraščio laidoje, žurnalo rodomų filmų iš buvusio baliaus. suruoštų parodų ir kitų kultūrinių įvykių.

*** Dr. Nijolė Remeikytė,** dantų gydytoja, buvo paminėta pereinamojo šeštadienio "Daily News" dienraščio laidoje, žurnalo rodomų filmų iš buvusio baliaus. suruoštų parodų ir kitų kultūrinių įvykių.

RABARBARŲ SEZONAS

STEFANJA STASIENĖ, Cleveland, Ohio

Rabarbarai (Rheum esculentum) yra vieni iš ankščiau atsirandančių daržovių. Nors jie ir priskiriami prie daržovių, tačiau savo skoniu ir vartojimo būdu yra daug artimesni uogoms, negu bet kurios kitos daržovės. Rabarbarų yra gana daug atmainų. Pirmenybę teikt raudonesnės spalvos kotams. Šios atmainos rabarbarai yra daugiausia vertinami dėl savo švelnaus skonio ir aromato. Aromatinės medžiagos daugiausia yra luobelėje. Tai labai sudėtingi organiniai junginiai esterų, alkoholių, aldehidų, ketonų ir angliavandenių pavidalais. Tos aromatinės medžiagos juntamos uosle ir skonio pojūčiais. Jos drauge su organinėmis rūgštimis suteikia rabarbarams būdingą skonį.

Turi vitamino C

Zmogaus mityboje aromatinė medžiagų reikšmė yra netiesioginė. Jos, kaip ir organinės rūgšties teigiamai veikia virškinimą. Rabarbarai turi nemažai vitamino C. Jų koteliai valgymui yra tinkami iki birželio mėnesio pabaigos. Vėliau stiebai jau yra nustoję gero skonio ir darosi per daug rūgštūs.

Zinoma, nevisiems patinka valgiai iš rabarbarų. Rabarbarų ratiukų skonis pareina nuo netinkamos augalo kultūros ir netinkamos atmainos. Pagaliau,

*** Mergaičių Vasaros Stovykla** įvyks nuo liepos 9 d. iki 23 d., Dainavos stovykloje, Manchester, Michigan, vedama Nek. Pradėt. Marijos Seserų. Mergaitės priimanamos nuo 7 m. iki 16 m. Iki birž. 15 d. kreipiamasi: Dainava, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn., gi po birž. 15 d.: Dainava, Lithuanian Youth Camp, 15100 Austin Road, Manchester, Michigan. Iki liepos 1 d. dar galima registruotis: Chicagoje: St. Tomosienė, 9837 S. Albany Ave., Evergreen Park 42, Ill., tel. GA 3-8386; Cleveland: L. Gailiūšienė, 12805 Arlington, Cleveland 8, Ohio, tel. MU 1-7014; Detroit: V. Kundrotienė, 17315 Parkside, Detroit 21, Michigan, tel. UN 1-1958. Asmeniški norintieji pasikalbėti su seselėmis, galės gegužės 21 d. per seimą Chicagoje Jaunimo Centre.

*** Alice Stephens ansamblis** buvo išvykęs į New Yorką dalyvauti Jokūbo Stuko 20 m. radijo programos jubilėjiniame koncerte. Chicago visomenėje jaučiamas didelis susižavėjimas A. Stephens dainininkėmis, kurios be užmokescio atskubėjo su savo tarka.

*** Sol. Prudencija Bičkienė** susirgus, "Mot. Gyv." redakcijoje buvo gauta daug laiškų su paklausimu, kodėl nieko neradoma apie jos sveikatos stovį. Malonu pranešti, kad publikos mėgiamoji sol. po operacijos pasveiko, nors kol kas dar nuo dainavimo susilaiko.

Aktorė apie grožį

Brigitte Bardot, garsioji prancūzų aktorė, kuri netrukus bus matoma Columbia filme "La Verite", aiškiai pasakė savo grožio išlaikymo formulę: "Aš niekada nesinaudaju jokiais grožio pratimais. Niekada neinu į grožio salonus. Nemėgstu kosmetikos ir niekada nesilaikau dietos. Kai jau pajusiu, kad natūralus mano veidas reikalingas kosmetikos priemonių, žinosiu, kad man laikas mesti vaidybą filmuose ir pradėti darbą viščiuku ūkyje. Dievas mus sutvėrė tokius, kokiais esame, puikiai pagerbiančiu aprašymu.

*** Dr. Nijolė Remeikytė,** dantų gydytoja, buvo paminėta pereinamojo šeštadienio "Daily News" dienraščio laidoje, žurnalo rodomų filmų iš buvusio baliaus. suruoštų parodų ir kitų kultūrinių įvykių.

*** Dr. Nijolė Remeikytė,** dantų gydytoja, buvo paminėta pereinamojo šeštadienio "Daily News" dienraščio laidoje, žurnalo rodomų filmų iš buvusio baliaus. suruoštų parodų ir kitų kultūrinių įvykių.

*** Dr. Nijolė Remeikytė,** dantų gydytoja, buvo paminėta pereinamojo šeštadienio "Daily News" dienraščio laidoje, žurnalo rodomų filmų iš buvusio baliaus. suruoštų parodų ir kitų kultūrinių įvykių.

*** Dr. Nijolė Remeikytė,** dantų gydytoja, buvo paminėta pereinamojo šeštadienio "Daily News" dienraščio laidoje, žurnalo rodomų filmų iš buvusio baliaus. suruoštų parodų ir kitų kultūrinių įvykių.

*** Dr. Nijolė Remeikytė,** dantų gydytoja, buvo paminėta pereinamojo šeštadienio "Daily News" dienraščio laidoje, žurnalo rodomų filmų iš buvusio baliaus. suruoštų parodų ir kitų kultūrinių įvykių.